LAMK Lahden ammattikorkeakoulu
Lahti University of Applied Sciences

Opiskelijoiden ja yritysten välisen Opiskelijakummi-palvelukonseptin kehittäminen Lahden ammattikorkeakoulussa

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden ala
Liiketalouden koulutusohjelma
Johtaminen ja viestintä
Opinnäytetyö
12.4.2016
Tiia Kaitarinne

Lahden ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma

KAITARINNE, TIIA:

Opiskelijoiden ja yritysten välisen Opiskelijakummi – palvelukonseptin kehittäminen Lahden ammattikorkeakoulussa

Johtamisen ja viestinnän opinnäytetyö, 64 sivua, 7 liitesivua

Kevät 2016

TIIVISTELMÄ

Tämä opinnäytetyö käsittelee Opiskelijakummi–palvelukonseptin kehittämistä Lahden ammattikorkeakoulussa keväällä 2016. Opinnäytetyössä selvitettiin palvelukonseptin kehittämiseen liittyviä tärkeitä seikkoja, jotka tulee ottaa huomioon uutta palvelua rakentaessa. Tutkimuksessa selvitettiin myös palvelukonseptin avulla saatavien hyötyjen merkitystä sekä työelämäosaamisen ja verkostoitumisen tärkeyttä konseptin yhteistyön kannalta.

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää yhteistyökonseptia, joka parantaa pidempiaikaista yhteistyötä opiskelijoiden ja yritysten välillä Lahden alueella. Opinnäytetyö on tehty Lahden ammattikorkeakoulun toimeksiannosta. Tutkimuksen teoriaosuus koostuu palvelukonseptointiin, verkostoitumiseen ja työelämäosaamiseen liittyvästä kirjallisuudesta.

Opinnäytetyön tutkimusosuus toteutettiin kvalitatiivisin tutkimusmenetelmin käyttäen aineistonkeruumenetelminä teemahaastattelua, puolistrukturoitua haastattelua sekä tuplatiimitekniikkaa työpajassa. Tutkimukseen osallistui Opiskelijakummi-konseptista kiinnostuneita opiskelijoita, yritysedustajia sekä Lahden ammattikorkeakoulun opettajia sekä henkilökuntaa.

Tutkimustulokset osoittavat, että pidempiaikaista yhteistyötä kaivataan opiskelijoiden ja yritysten välille. Pidempiaikainen yhteistyö lisää luottamusta ja sitoutuneisuutta yhteistyöhön, sekä mahdollistaa molemminpuolisten hyötyjen varmistamisen. Tutkimuksissa tuli ilmi verkostoitumisen ja työelämäosaamisen tärkeys jo opiskelijan koulutuksen aikana. Opinnäytetyön avulla on saatu rakennettua pohja Opiskelijakummi- konseptille ja sen jatkolle.

Tulevaisuuden kannalta Opiskelijakummi- konseptia kannattaa jatkaa ja kehittää eteenpäin. Konsepti luo pidempiaikaista yhteistyötä ja lisää Lahden ammattikorkeakoulun työelämälähtöisyyttä.

Asiasanat: Palvelukonsepti, yhteistyö, työelämäosaaminen, verkostoituminen, Opiskelijakummi

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Studies

KAITARINNE, TIIA:

Developing new Opiskelijakummi service concept between students and companies at Lahti University of Applied Sciences

Bachelor's Thesis in Management and Communications
64 pages, 7 pages of appendices

Spring 2016

ABSTRACT

This thesis deals with developing Opiskelijakummi service concept at Lahti University of Applied Sciences in spring 2016. The purpose of this thesis is to find the key issues in developing a new service concept. The thesis also aims to find the benefits of this service concept and emphasizes the important role of networking and workplace competence in long-term collaboration between students and companies in Lahti area. The case company is Lahti University of Applied Sciences.

The theoretical part of this study includes literary material about service concept, workplace competence and networking.

The data was obtained by qualitative research method using theme interview, a workshop and a half-structured interview. Students, companies and both teachers and other staff from Lahti University of Applied Sciences interested in this concept participated in the workshop and interviews.

The results indicate that there is a need for long-term collaboration between students and companies in Lahti area. Long-term collaboration increases commitment and trust between students and companies. It also gives more benefits for both sides. The results show the importance of networking and workplace learning during studies. Based on the results of this study, the layout and the future action of Opiskelijakummi concept was created in this thesis.

The results also show that Opiskelijakummi concept is worth continuous development in the future. In Opiskelijakummi concept, students will be working in close cooperation with the sector of economy. The concept also creates new kind of collaboration between students and companies.

Key words: Service concept, collaboration, workplace competence, networking, Opiskelijakummi

SISÄLLYS

1 JOHDANTO 1

1.1 Opinnäytetyön tausta 1

1.2 Nykytila ja strateginen kohdentuminen LAMKin toimintaan 3

1.3 Tavoitteet, rajaus ja tutkimuskysymykset 4

1.4 Tutkimusmenetelmät 6

1.5 Opinnäytetyön rakenne 7

2 TYÖELÄMÄOSAAMINEN JA -OPPIMINEN 9

2.1 Työelämälähtöisyys ammattikorkeakouluissa 9

2.2 Opiskelijan yleiset työelämätaidot 10

2.2.1 Tulevaisuuden työelämätaidot 11

3 PALVELUKONSEPTIN KEHITTÄMINEN 13

3.1 Palvelu ja palvelukonsepti 13

3.2 Palvelumuotoilu 14

3.2.1 Palvelumuotoiluprosessi 15

3.3 Palvelun suunnittelu ja kehittäminen 16

3.3.1 Palvelun tuotteistaminen 18

3.4 Co-creation eli yhteiskehitys 19

4 HENKILÖKOHTAINEN VERKOSTOITUMINEN 21

4.1 Verkostoitumisen käsite 21

4.2 Verkostoitumisen hyödyt yritykselle 22

4.3 Verkostoitumisen hyödyt opiskelijalle 23

5 OPISKELIJAKUMMI- KONSEPTI 26

5.1 Konseptin pilotointi ja kehittäminen 26

5.1.1 Opiskelijoiden osallistuminen konseptin pilotointiin 28

5.1.2 Yritysten osallistuminen konseptin pilotointiin 30

5.1.3 Konseptin kohdentuminen LAMKin uuteen opetussuunnitelmaan 31

5.1.4 Yhteiskehittäminen eli co-creation 33

5.1.5 Tuplatiimitekniikka ja teemahaastattelu 34

5.1.6 Puolistrukturoitu haastattelu 36

5.2 Tutkimustulokset 37

5.2.1 Aineistojen litterointi 37

5.2.2 Tuplatiimitekniikan tulokset 38
5.2.3 Teemahaastattelun tulokset 42
5.2.4 Puolistrukturoidun haastattelun tulokset 48
5.3 Johtopäätökset 52
5.4 Tulevaisuus 55
5.5 Työn luotettavuus 57
6 YHTEENVETO 59
LÄHTEET 61
LIITTEET 65

1 JOHDANTO

Työelämälähtöisyys on yksi ammattikorkeakoulujen peruspilareista. Ammattikorkeakoulujen rakentamisen takana on ollut ajatus siitä, että kehitetään yliopistotutkinnon rinnalle enemmän työelämää palveleva koulutus, joka valmistaa opiskelijat tulevaisuuttaan varten. (Valtiontalouden tarkastusvirasto 2009, 7-8.) Juuri työelämälähtöisyyden kautta ammattikorkeakoulut käyttävät opetuksessaan paljon projektilähtöistä oppimista yhdessä oikean työelämän kanssa, joka antaa opiskelijoille paremmat edellytykset kohdata työelämä. Projektilähtöisen oppimisen kautta opiskelija osoittaa pätevyyttään ja saa kokemusta yrityselämän säännöistä. (Teknologia teollisuus 2015.)

Opiskelijan siirtyessä työelämään työelämäosaamisen lisäksi korostuu verkostoitumisen taito ja jo opiskelujen aikana hankitut verkostot. Verkostojen merkitys globaalissa maailmassa tulee varmasti vain kasvamaan entisestään tulevaisuudessa. (Lagerström 2015.) Työelämäosaaminen ja verkostoituminen ovat asioita, joita opiskelijat voivat oppia työelämälähtöisessä ammattikorkeakoulussa, jossa käytetään aikaa myös erilaisten oppimisympäristöjen kehittämiseen.

Tässä opinnäytetyössä käydään läpi Opiskelijakummi nimellä pilotoitavaa konseptia, joka mahdollistaa yritysten ja opiskelijan pitkäaikaisen yhteistyön. Opinnäytetyössä tutkitaan sitä, miten konsepti kannattaa rakentaa, miten se toimii parhaiten yritysten ja opiskelijoiden välillä ja mitä hyötyä tällaisesta yhteistyöstä on osapuolille. Konseptin tarkoituksena on parantaa opiskelijoiden verkostoitumista sekä työelämäosaamista yritysten kanssa.

1.1 Opinnäytetyön tausta

Opiskelijakummi- ajatuksen takana ovat olleet JM Tiedon Riikka-Maria Lemminki sekä Ladecin Miika Laakso. Ensimmäisenä ideana on ollut lähteä auttamaan yrityksiä digitalisaatiossa opiskelijoiden avulla. Yritykset tietävät, että esimerkiksi sosiaalisen median käyttö on nykypäivänä yksi

tärkeistä liiketoiminnan osa-alueista, mutta eivät välttämättä pysy samassa tahdissa digitalisaation kehittymisen kanssa. Näin syntyikin ajatus siitä, että mitä jos opiskelijat, joille digitalisaatio on jo arkipäivää, lähtisivät opettamaan yrityksille heidän tietojaan ja taitojaan. Näin saataisiin parhaassa tapauksessa kehitettyä jatkuva yhteistyö, josta kummatkin osapuolet saisivat itselleen jotakin irti. Opiskelijat pääsisivät verkostoitumaan yrityksiin, kun taas yritykset saisivat nykypäiväistä tietoa uusista tuulista digitalisaatiossa. (Lemminki 2015)

Ajatus siitä, että opiskelijat opastaisivat yrityksiä, on käänteinen idea yrityskummeista. Yrityskummit ovat kokeneita yrityselämän johtajia ja asiantuntijoita, jotka ovat lupautuneet auttamaan aloittavia yrittäjiä yrityselämään astuessa ja sen kehittämisessä. Yrityskummit antavat erilaisia ajatuksia yrityksen toimivuudesta, avaavat ovia uusiin verkostoihin sekä esittävät ratkaisuja yrittäjän ongelmiin ulkopuolisin silmin. Ladec toimii Lahden alueella yrittäjien ja yrityskummien koordinaattorina. (Ladec 2015.)

Koska tärkeä osa konseptia ovat opiskelijat, Miika Laakso ja Riikka-Maria Lemminki ottivat yhteyttä minuun ja pyysivät, että lähtisin mukaan Opiskelijakummi–toiminnan kehittämiseen. Lahden ammattikorkeakoulussa opiskellessani olen tehnyt paljon yrityselämälähtöisiä projekteja, joiden avulla olen saanut kerättyä opintopisteitä ja tärkeää kokemusta. Projektien kautta minä olen tutustunut esimerkiksi Riikka-Maria Lemminkiin. Lemminki on nähnyt työskentelyäni projekteissa, jonka takia hän pyysi minua mukaan myös Opiskelijakummi – konseptin kehittämiseen.

Projektit ovat olleet ainutlaatuinen tapa luoda verkostoja ja tehdä opintoja käytännönläheisellä tavalla. Projektit ovat koulutukseni aikana antaneet minulle enemmän kuin olisin ikinä uskonut. Verkostot ja käytännön työ ovat antaneet valmiudet siirtyä työelämään varmempana omista taidoista. Koska olen saanut niin paljon itse projektien tekemisestä, lähdin mielelläni mukaan kehittämään konseptia, joka auttaisi monia opiskelijoita verkostoitumaan ja suorittamaan opintoja uudella tavalla. Uskon, että

yritysyhteistyö korkeakouluaikana antaa opiskelijoille tulevaisuuden varalle niin paljon, että sen pitäisi olla pakollista jokaisella alalla. Jokainen opiskelija jatkaa opintojen jälkeen työelämään, jossa verkostot korostuvat todella paljon. Myös yrityksille opiskelijoiden kanssa työskenteleminen antaa varmasti paljon uusia ajatuksia ja ideoita toiminnan kehittämiseen.

1.2 Nykytila ja strateginen kohdentuminen LAMKin toimintaan

Lahden ammattikorkeakoulussa on monia erilaisia projekteja, jotka tehdään opiskelijoiden ja yritysten yhteistyönä. Opiskelujen aikana tehdään viiden kuukauden harjoittelu sekä opinnäytetyö. Näiden avulla opiskelija pääsee työskentelemään yritykseen ammattiopintojensa kannalta keskeisiin työtehtäviin. Opinnäytetyö voi antaa yritykselle uutta ja päivitettyä tietoa. (LAMK 2015a.)

Lahden ammattikorkeakoulun opiskelijat voivat osallistua myös jo nyt käynnissä oleviin konsepteihin, esimerkiksi Neloskerrokseen, jossa pystyy tekemään erimittaisia projekteja yritysten kanssa (LAMK 2015b). Neloskerroksessa opiskelija voi suorittaa opintojaan joustavasti yritysprojekteissa. Neloskerroksen kautta opintopisteitä voi kerätä yhden kerrallaan ja päästä toimimaan mahdollisesti monen yrityksen kanssa. Neloskerroksessa vastataan nopeasti yrityksen tarpeeseen. (Neloskerros 2016.)

Opiskelijalähtöistä projektitoimintaa tuottaa myös Lahden ammattikorkeakoulun M.IDEA mediatoimisto, joka muodostuu monialaisista osaajista. Ideana on, että opiskelijat pääsevät M.IDEAn kautta suorittamaan esimerkiksi työharjoittelua ja projekteja. M.IDEA on osuuskunta. (LAMK 2015c.)

Lahden ammattikorkeakoulun strategia on yhteinen arvopohjainen sopimus, joka sisältää muun muassa tavoitteita. Strategia luo mahdollisuudet toimia yhteisen arvopohjan mukaisesti. Strategiassa on jaoteltu erikseen Lahden ammattikorkeakoulun arvot, painoalat, profiilit sekä strategiset linjaukset. Opiskelijakummi-konsepti voidaan kohdentaa

Lahden ammattikorkeakoulun strategiaan. Konseptin pilotointi kohdentuu strategian profiileihin, jotka ovat jaoteltu kolmeen osaan: kokeilut, protot ja demot, uudistava oppiminen sekä yrittäjyys. Profiileilla kuvataan toimintamalleja- ja tapoja sekä vahvuuksia, jotka yhdistävät koulutukseen liittyviä vastuita ja toimijoita. Profiilit auttavat erottautumaan muista ammattikorkeakouluista. Profiileista kokeilut, protot ja demot toteutetaan opiskelijoiden ja asiantuntijoiden yhteisissä verkostoissa. Verkostojen tuloksena syntyy mahdollisesti uudelleen ajateltuja tulevaisuuden oppimiskokemuksia ja käytäntöjä yhteistyössä työelämän kanssa. (LAMK 2016a, 13,18)

Opiskelijakummi-konseptia pilotoidaan LAMKin kehittämispalveluissa opinnäytetyön tekijän työharjoittelun aikana. Lahden ammattikorkeakoulussa tutkimus- ja kehittämistyö lähtee liikkeelle asiakkaiden tarpeista. LAMK kehittää tarvittavia uusia oppimisympäristöjä, joissa luodaan uusia ja innovatiivisia tapoja liiketoiminnan kehittämiseen. Tärkeää on myös yritysten kanssa yhdessä tehdyt hankkeet ja kokeileva toiminta, joissa asiakas ja opiskelijat kokeilevat ja kehittävät yhdessä uusia tuotteita tai palveluita. Tavoitteena on, että LAMK kehittää ja vahvistaa työelämälähtöisiä oppimisympäristöjä. Opiskelijakummi-konseptin pilotointi kohdentuu aluekehityksen kokeilevaan ja innovatiiviseen toimintaan. (LAMK 2016b, 5)

1.3 Tavoitteet, rajaus ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää konseptia, joka auttaa yritysten ja opiskelijoiden pidempiaikaista yhteistyötä Lahden alueella. Tarkoituksena on määritellä konsepti niin, että se voidaan mahdollisesti monistaa muidenkin korkeakoulujen käyttöön. Perusideana on, että opiskelijat voisivat auttaa yrityksiä heidän liiketoiminnassaan ja näin saisivat kokemusta oikeassa työelämässä toimimisesta.

Opinnäytetyössä käydään läpi niin yritysten edustajien kuin opiskelijoidenkin ajatuksia siitä, minkälaista on paras mahdollinen yhteistyö ja miten se hyödyttäisi molempia osapuolia. Tarkoituksena on

saada lisätietoa osapuolten ajatuksista ja jo aikaisemmasta toiminnasta yhdessä. Opinnäytetyön ja työharjoittelun aikana tehdään kokeilujakso, jossa pilotoidaan opiskelijakummi- konseptia. Näin toiminnasta saadaan konkreettista tietoa tulevaisuutta sekä jatkokehitystä varten.

Opinnäytetyö rajataan koskemaan vain Lahden ammattikorkeakoulun opiskelijoita ja Lahden alueen yrityksiä. Lahden ammattikorkeakoulusta konseptin pilotointiin valitaan mukaan vain liiketalouden alan opiskelijoita, jotta rajaus ja toiminnan ohjaaminen pysyy selkeänä aikataulun puitteissa. Konseptia kokeillaan pienessä ryhmässä. Pilotointiin valitaan pieni ryhmä sen takia, että kokeilujakso on vain neljän kuukauden pituinen ajoittuen opinnäytetyön tekijän työharjoittelun ajalle, joka on tammikuusta huhtikuuhun vuonna 2016.

Opinnäytetyön tarkoituksena on saada kerättyä ideoita ja ajatuksia konseptin toimintaa varten. Opinnäytetyössä käsitellään vain konseptin määrittelyä sekä ensimmäisen pilotointivaiheen käynnistämistä. Pilotointivaiheessa muutama opiskelija sekä yritys aloittavat yhteistyön. Konsepti mahdollisuuksien mukaan jatkuu myös opinnäytetyöprosessin jälkeen.

Päätutkimuskysymys:

- Millainen palvelukonsepti kehitetään yritysten ja opiskelijoiden välille?

Alatutkimuskysymykset:

- Miten kehitetään palvelukonsepti yritysten ja opiskelijoiden välille?
- Minkälaista yhteistyön tulee olla, jotta opiskelijakummi-palvelukonsepti toimii?
- Mitä uutta opiskelija oppii yritysyhteistyöstä, jota hän ei opi suoraan koulutuksen avulla?
- Minkälaista hyötyä verkostoitumisesta saadaan konseptin avulla?

Opinnäytetyössä perehdytään teoriaan, joka liittyy palvelukonseptointiin, työelämäosaamiseen sekä verkostoitumiseen. Opiskelijakummi – konsepti

on palvelu sen käyttäjille, yrityselämälle sekä opiskelijoille. Tämän takia palvelukonseptoinnin teoriaa on käsitelty tässä opinnäytetyössä. Työelämäosaaminen ja työelämälähtöisyys liittyvät ammattikorkeakoulujen strategiaan ja toimintaan. Tällainen palvelukonsepti lisää opiskelijan työelämäosaamista yhteistyössä työelämän kanssa.

Verkostoituminen tulee esille yhteistyössä yritysten kanssa. Yhteistyötä ei voida oikeastaan tehdä ilman verkostoitumisen hyötyjä, minkä takia verkostoituminen on otettu yhdeksi teoriaosuudeksi. Myös opinnäytetyön tekijän omat kokemukset verkostoitumisen tärkeydestä yhteistöiden kautta on lisännyt myös tämän teoriaosuuden tärkeyttä opinnäytetyölle. Verkostoituminen voidaan katsoa myös olevan yksi yleisistä työelämätaidoista, joita tarvitaan joka työpaikalla.

1.4 Tutkimusmenetelmät

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä käytetään kvalitatiivista tutkimusta. Kvalitatiivinen tutkimus soveltuu parhaiten esimerkiksi sellaisiin tilanteisiin, joissa halutaan saada ilmiöstä syvällinen näkemys tai halutaan ilmiöstä hyvä kuvaus (Kananen 2012, 29). Tutkittaessa yhteistyötä opiskelijoiden ja yritysten välillä, määrällinen tutkiminen ei olisi mahdollisesti antanut tietoa niin paljon kuin laadullinen tutkiminen. Tutkimuskohteesta haluttiin saada mahdollisimman paljon tietoa, selkeä kuvaus yhteistyöstä sekä ymmärrystä yhteistyöstä.

Opinnäytetyö tehdään kehittämistutkimuksena. Kehittämistutkimus ei pyri yleistämään, vaan tarkoituksena on saada muutos entiseen, joka koskee vain kehittämisen kohteena ollutta ilmiötä. Kehittämistutkimuksessa pyritään kehittämään jotain ilmiötä tai asiaa paremmaksi. (Kananen 2012, 41–44.)

Kehittämistutkimus eroaa vain hiukan toimintatutkimuksesta. Molemmat pyrkivät muutokseen tai parannukseen, mutta ero tutkimuksien välille tulee siitä, että toimintatutkimuksessa tutkija on itse mukana kehittämiskohteen muutoksessa. Tutkimus muuttuu toiminnalliseksi sitä kautta, että tutkija on

itse testaamassa ratkaisun toimivuutta. (Kananen 2012, 41–44.) Tämän opinnäytetyön tekijä ei ole itse ollut mukana testaamassa ratkaisun toimivuutta, joten opinnäytetyö on kehittämistutkimus. Opinnäytetyön tekijä on ollut mukana konseptin kehittämisessä työharjoittelun osalta, mutta ei itse ole testannut konseptin toimivuutta, tai ollut konseptin osalta yritysten kanssa yhteistyössä. Konseptin kehittäminen jatkuu opinnäytetyön jälkeen.

Opinnäytetyötä varten kerätään tietoa työpajojen, teemahaastattelun ja puolistrukturoitujen haastattelujen avulla. Teemahaastattelu ja puolistrukturoitu haastattelu antavat tutkijalle enemmän vapautta kuin täysin strukturoitu haastattelu. Nämä kaksi haastattelumenetelmää ovat melko lähellä toisiaan. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2016.) Opinnäytetyössä käytettiin eri menetelmiä, jotta tulokset ovat mahdollisimman monipuolisia. Tutkittavista asioista haluttiin saada mahdollisimman kattavia vastauksia, joten erimuotoiset tutkimusmenetelmät sopivat paremmin toisistaan eroaviin tilanteisiin.

1.5 Opinnäytetyön rakenne

Tämä opinnäytetyö rakentuu erillisestä teoria sekä empiirisestä tutkimus-osuudesta. Opinnäytetyö alkaa johdannolla, jossa kerrotaan opinnäytetyön aiheen taustaa ja kohdentumista opinnäytetyön toimeksiantajan strategiaan. Johdannossa tarkastellaan myös opinnäytetyön rakennetta, rajauksia sekä menetelmiä. Luvuissa 2,3 ja 4 keskitytään opinnäytetyön aiheeseen liittyvään teoriaan, joka on hankittu suomen- ja englanninkielisinä niin kirjallisista kuin elektronisista lähteistä. Teoriaosuuteen valittu kirjallisuus liittyy tutkimuskysymyksissäkin esille tulleisiin aiheisiin, jotka ovat palvelukonsepti, työelämäosaaminen sekä verkostoituminen. Teoriaosuuden avulla lukija saa kuvan opinnäytetyöhön liittyvistä aiheista.

Teoriaosuuden jälkeen siirrytään empiiriseen tutkimusosuuteen, jossa esitellään opinnäytetyön aiheen, eli yhteistyön kehittämisen eri vaiheita käyttäen apuna kvalitatiivista tutkimusta, työpajoja ja erilaisia

haastattelumenetelmiä. Lopuksi opinnäytetyöstä tehdään yhteenveto ja tarkastellaan myös tulevaisuuden näkymiä.

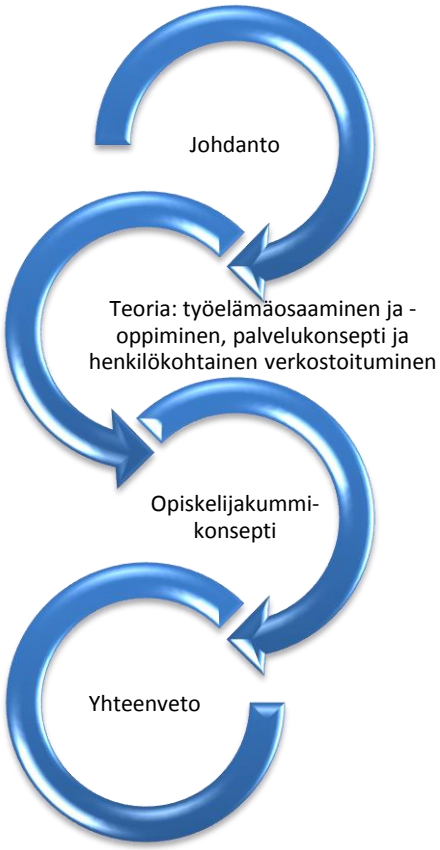

Kuvio 1. Opinnäytetyön rakenne

2 TYÖELÄMÄOSAAMINEN JA -OPPIMINEN

Tässä luvussa käydään läpi opiskelijan työelämäosaamista sekä –oppimista. Luvussa kerrotaan ammattikorkeakoulujen tavoitteita työelämälähtöisyyden osalta sekä opiskelijoiden yleisiä työelämätaitoja. Luvun lopussa tarkastellaan myös tulevaisuudessa tarvittavia työelämätaitoja.

2.1 Työelämälähtöisyys ammattikorkeakouluissa

Ammattikorkeakoulujen kehittämisen takana on ollut ajatus siitä, että luodaan perinteisten yliopistotutkintojen rinnalle käytäntöön ja ammatillisemmin suuntautunut tutkinto, joka vastaisia mahdollisimman paljon työelämän ja yhteiskunnan tarpeita. Ammattikorkeakoulujen tavoitteena on kehittää ja parantaa yhteistyötä pienten ja keskisuurten yritysten kanssa. Ammattikorkeakouluissa koulutetaan asiantuntijoita, jotka pystyvät vastaamaan nopeasti muuttuviin osaamistarpeisiin. Ammattikorkeakouluilla tulisi olla selkeät toimintasuunnitelmat työelämäyhteistyön syventämiseksi sekä yhteistyön lisäämiseksi uusien yritysten kanssa. Yhteistyö tulisi määritellä niin, että siitä on hyötyä niin yritykselle kuin ammattikorkeakoululleki n. (Valtiontalouden tarkastusvirasto 2009, 7-8.)

Ammattikorkeakoulujen tavoitteena on tehdä yhteistyötä ainakin oman alueensa yritysten kanssa. Näin pystytään luomaan verkostoja ja kehitysyhteistyötä yritysten kanssa. Ammattikorkeakoulujen kehitystyön alla tulee olla opiskelijoiden vahvat työelämäyhteydet, työ- ja elinkeinoelämää palveleva tutkimus- ja kehitystyö sekä palvelutoiminta. Työelämälähtöisyys tulee nähdä teoreettisen opetuksen kanssa kokonaisuutena, joka valmistaa opiskelijan työelämään. Niin oppilaitokset kuin yhteistyössä olevat yrityksetkin oppivat toisiltaan ja voivat näin kehittyä muun maailman mukana. (Valtiotalouden tarkastusvirasto 2009, 15–16.)

Ammattikorkeakouluissa on pyritty entistä enemmän lisäämään työssäoppimista ja työelämälähtöisyyttä. Työelämää voidaan lähestyä teoreettisesta oppimisesta käytännön oppimiseen. Tällä tavalla ensimmäisellä tasolla oppimisessa voidaan katsoa olevan teoreettinen tieto, jota opiskelija saa koulutuksensa aikana opettajiltaan. Jos ja kun pelkkä teoreettinen oppiminen ei riitä työelämään siirtyessä, on korkeakouluopetukseen lisätty käytännön esimerkkejä teoreettisen pohjan avuksi. (Ahola 2005, 11–13.)

Vielä tarkempaa ja käytännöllisempää tietoa voidaan antaa opiskelijoille kuitenkin oppimisympäristöissä tai esimerkiksi projekteja tehdessä. Näin opiskelija pääsee ammattikorkeakoulussa tekemään konkreettisia projekteja työelämälähtöisesti. Oppiminen tapahtuu siis mahdollisimman lähellä aitoa työympäristöä. (Ahola 2005, 11–13.) Työtä voidaan myös opinnollistaa, jolloin opiskelija hankkii tutkinnossaan edellytettävää osaamista tekemällä työtä esimerkiksi työpaikallaan. Tällöin osaaminen hankitaan suoraan työelämästä tai sitä mukailevista oppimisympäristöistä. (LAMK 2016c.) Ammattikorkeakouluissa on myös työharjoittelu, joka sijoittuu aikaisempiin oppimistapoihin verrattuna eniten työympäristössä tehtäväksi oppimiseksi. Opiskelija pääsee toteuttamaan itseään oikeassa työympäristössä, mutta saa silti tukea koulultaan ja ohjaajaltaan. (Ahola 2005, 11–13.)

2.2 Opiskelijan yleiset työelämätaidot

Opiskelija pystyy oppimaan paljon myös koulutuksen ulkopuolella tai sen rinnalla. Tähän tarvitaan aitoa lähestymistä työelämään ja sen tarpeisiin. Kuviossa 2 on viisi tärkeää osaamisaluetta, jotka vaikuttavat siihen, miten opiskelija voi oppia työympäristössä. Jokainen alue on yhtä tärkeä ja ne tuovat lisäarvoa opiskelijan koulutuksen ohelle. Opiskelijan tulee osallistua koulussa sekä mahdollisesti työpaikalla oppimisympäristöihin, josta hän voi ammentaa työelämätaitoja. Opiskelijan tulisi saada opastusta oman urasuunnittelun, omien taitojen ja jo olemassa olevan tiedon käsittelemiseen ja hyödyntämiseen. (Virolainen 2007, 293.)

Kuvio 2. Viisi tärkeää aluetta, jotka parantavat opiskelijan työssä oppimista, muokaten Virolainen (2007, 293)

Jokainen työpaikka on erilainen, mutta yleisesti ottaen työelämään siirtyessä tarvitaan myös niin sanottuja yleisiä työelämätaitoja, jotka eivät niinkään vaihdu alan mukaan vaan pysyvät samoina riippumatta työpaikasta. Tällaisia yleisiä työelämätaitoja voivat olla esimerkiksi viestintä- ja neuvottelutaidot, itseluottamus, luovuus, muutoksensietokyky, uusien asioiden oppiminen, suvaitsevaisuus ja monikulttuuriosaaminen (Ahola ym. 2005, 22). Yleisiä työelämätaitoja on vaikka kuinka paljon, mutta tiivistettynä ja yksinkertaistettuna ne voidaan laittaa neljään yleispätevään osaan: asenne, oma-aloitteisuus, ammattitaito ja vuorovaikutus (Manai 2013). Helyer ja Lee (2014, 349, 351) lisäävät näihin yleisiin työelämätaitoihin myös tiimityöskentelyn sekä henkilökohtaiset taidot olla täsmällinen sekä omata itsekuria.

2.2.1 Tulevaisuuden työelämätaidot

Tulevaisuuden työelämä muuttuu paljon markkinoiden ja maailman mukana. Tulevaisuuden työelämässä pärjääminen on kuitenkin paljon myös yleisten työelämätaitojen varassa, joita käsiteltiin luvussa 2.2. Tulevaisuudessa työelämätaitoihin liittyvät tasapainottelu yleisten, omien ja alaan liittyvien työelämätaitojen välissä. Yritykset tulevat tarvitsemaan

entistä enemmän sopeutumiskykyisiä työntekijöitä muuttuvassa maailmassa. Haaste muuttuvassa toimintaympäristössä tulee lisäämään pienempiä tiimejä ja tarvitsemaan monialaista osaamista yksittäiseltä työntekijältä. (Helyer & Lee 2014, 366–367.)

Taito oppia uutta ja kyky poisoppia vanhaa tulee olemaan yksi vastauksista maailman jatkuvaan muutostilaan. Myös taito mukautua muuttavaan toimintaympäristöön korostuu tulevaisuudessa sekä kyky toimia monikulttuurisessa maailmassa. Tulevaisuuden muuttuvassa ympäristössä korostuu itsensä johtaminen, johtopäätösten tekeminen, tulevaisuuden ennakointi, yrittäjämäinen toiminta sekä yhteistyötaidot. (Sitra 2014.)

3 PALVELUKONSEPTIN KEHITTÄMINEN

Tässä luvussa kuvaillaan palvelukonseptin kehittämistä. Palvelukonseptiin liittyy niin palvelumuotoilu kuin yleisesti palvelun kehittäminen ja toteuttaminen. Luvussa käsitellään myös palvelun tuotteistamista, yhteiskehittämistä ja palvelumuotoiluprosessia.

3.1 Palvelu ja palvelukonsepti

Palveluille yhteistä on aineettomuus, prosessimaisuus ja asiakkaan osallistuminen palvelun tuotantoon (Tekes 2009). Kinnunen (2003, 7) kuvaa palvelua immateriaalisena, asiakkaalle jonkin hyödyn tuottavana toimenpiteiden sarjana, jonka tuottamiseen asiakas osallistuu enemmän tai vähemmän. Grönroos (2009, 77) lisää tähän vielä sen, että toiminnot tarjotaan asiakkaalle ratkaisuna ongelmiin palveluna, joka yleensä toimitetaan asiakkaan ja palveluntarjoajan välisessä vuorovaikutuksessa. Palvelut eroavat kuitenkin paljon perinteisestä teollisuuden tuotteesta, joka pystytään helposti konkretisoimaan tietyksi tuotteeksi (Tekes 2009).

Palvelun käsitteen määrittelemisessä on ollut melkein aina mukana asiakkaan rooli. Asiakas nähdään osana palvelun tuotantoprosessia. (Kinnunen 2003, 7.) Myös Grönroos (2009, 79) pitää asiakkaan osallistumista yhtenä peruspiirteenä palveluille. Palvelua kehittäessä tulisi hankkia tietoa asiakkaan tarpeista sekä mahdollisista kilpailijoista ja toimialaan liittyvistä olosuhteista. On tärkeää ottaa asiakkaat mukaan kehittämään palvelua jo alusta asti, jotta lopputulokseksi saadaan asiakastarpeen mukainen palvelu, joka tuottaa myös asiakkaalle lisäarvoa. (Tekes 2009.) On kuitenkin vaikea määritellä se, miten pitkälle asiakkaiden toiveita voidaan toteuttaa kannattavalla tavalla (Kinnunen 2003, 7).

Kinnunen (2003, 7) tarkastelee palvelua tuottajan ja kuluttajan näkökulmasta. Kuluttajalle palvelu voi näyttäytyä yksinkertaisena ja rutiininomaisena asiana, jonka takana palvelun tuottaja on kuitenkin tehnyt monia erinäisiä toimintoja. Hyöty palvelusta on yleensä sitä suurempi, mitä vähemmän asiakas joutuu tekemään uhrauksia palvelun saamiseksi.

Grönroos (2009, 77, 80) mainitsee myös, että asiakas näkee palvelusta yleensä vain tuotantoprosessin näkyvän osan. Sen takia asiakas yleensä arvioi näkyvät toimenpiteet yksityiskohtaisesti ja tarkasti. Palvelu yleisesti ottaen on aina vuorovaikutusta asiakkaan ja palveluntarjoajan välillä, mutta asiakas ei välttämättä aina ole vuorovaikutuksessa suoraan palveluntarjoajan kanssa. Senkin takia on tärkeää pitää huolta näkyvästä osasta, jonka asiakas kokee.

Palvelukonseptia voidaan kuvailla monella eri tavalla. Se kiteyttää sisälleen sen, mitä voidaan tehdä asiakkaan tarpeiden tyydyttämiseksi ja miten tämä pystytään saavuttamaan. Palvelukonseptointi edellyttää asiakkaan tarpeiden ymmärtämisen ja niiden liittämisen yrityksen strategiaan ja liiketoimintaan. Edvardsson ym. määrittelevät palvelukonseptin niin, että se yksityiskohtaisesti kuvaa asiakkaiden tarpeiden tyydyttämisen, miten tarpeet tyydytetään, mitä pitää tehdä asiakkaan vuoksi ja miten tämä saavutetaan. (Goldstein ym. 2002, 123–124.)

3.2 Palvelumuotoilu

Palvelumuotoilu ei ole välttämättä uusi innovaatio, vaan uudenlainen tapa yhdistää vanhoja asioita uudella tavalla. Palvelumuotoilun avulla palveluita voidaan kehittää koko ajan, parempaan ja uudempaan suuntaan. Palvelumuotoilun tarkka määrittely on haastavaa ja se on vieläkin melko uusi tapa toimia yrityksissä. Yksinkertaisuudessaan palvelumuotoilu yhdistää vanhoja asioita uudella tavalla. Marc Stickdorf pitää kuitenkin palvelumuotoilun vahvuutena sitä, ettei sitä ole tarkoin määritelty. Palvelumuotoilu on enemmänkin ajatustapa, prosessi ja työkaluvalikoima, jota kaikki voivat käyttää omassa ajatusmaailmassaan ja kehittäessään menestyviä palveluita. Palvelumuotoilu on syntynyt 1990-luvun alkupuolella. Palvelumuotoilun syntyä vauhditti siirtyminen teollisesta ajasta palvelujen aikaan. Varsinkin internetin kehitys ja kasvu on ollut merkittävä syy palvelumuotoilun lisääntymiseen. (Tuulaniemi 2011.)

Tuulaniemi (2011) tarkentaa, että palvelumuotoilun ja palvelujen keskiössä on aina ihminen. Ilman ihmistä ei olisi palvelua. Palvelumuotoilussa on olennaista olla asiakasrajapinnassa, jolloin asiakkaiden kokemukset ovat tärkeä osa palvelun rakentamisessa. Palvelumuotoilun keskeisiä elementtejä ovat esimerkiksi asiakasymmärrys, joka tarkoittaa sitä, että on ymmärrettävä se todellisuus jossa palvelun asiakkaat elävät. Tähän kuuluu myös asiakkaiden tarpeiden ja odotusten ymmärtäminen. Palvelumuotoilussa toiminnan keskiöön laitetaan ihminen, jotta voidaan suoraan suunnitella ihmisille, jotka oikeasti käyttävät palveluita sekä minimoida epäonnistumisen riski, sillä palvelu on suunniteltu todellisten tarpeiden pohjalta.

3.2.1 Palvelumuotoiluprosessi

Kuvio 3. Palvelumuotoiluprosessi (muokaten Tuulaniemi 2011)

Kuviossa 3 käydään läpi Tuulaniemen (2011) kuvaamaa palvelumuotoiluprosessia. Tämä on yksi tapa hahmottaa palvelun kehittämismallia mahdollisimman kattavasti. Prosessi alkaa määrittelystä, jonka avulla käydään läpi se, mitä ongelmaa ollaan ratkaisemassa. Tässä vaiheessa tavoitteena on luoda ymmärrys palvelun tavoitteista ja sen tuottajista. Prosessi etenee tutkimukseen, jonka avulla rakennetaan yhteinen ymmärrys kehittämiskohteesta, toimintaympäristöstä, resursseista ja käyttäjätarpeista. Suunnitteluvaiheessa konseptoidaan

ratkaisuja, joita kokeillaan asiakkaiden kanssa. Palvelutuotantovaiheessa palvelukonsepti viedään asiakkaille testattavaksi. Arvioinnissa käydään läpi onnistumisia ja palvelua hienosäädetään kokemuksien mukaan. Ihannetilanteessa kaikki osapuolet ovat mukana koko ajan prosessin kehittyessä.

3.3 Palvelun suunnittelu ja kehittäminen

Kinnunen (2003, 29) toteaa, että palvelujen suunnittelu kohdistuu ennen kaikkea jo entuudestaan tuttujen palveluiden uudistamiseen ja kehittämiseen. Palvelun kehittäminen alkaa palvelun keskeisten ominaisuuksien määrittelyllä: mitä palvelu sisältää ja miten sitä tullaa käyttämään, sekä miten palvelu tullaan toteuttamaan? Vaikka palvelun kehittämisessä on tärkeää tietää omat tavoitteet, on myös otettava huomioon asiakkaiden tarpeet ja tavoitteet palvelun avulla. (Tekes 2009, 11, 15–16) Kinnunen (2003, 30) lisää, että palvelujen suunnittelu on kuitenkin useimmiten epämuodollinen sarja tapahtumia, ei niinkään järjestelmällinen prosessi.

Palvelun toteutusvaiheiden kuvaaminen on hyvä aloituskohta. Näin saadaan selkeästi määriteltyä, että ketkä osallistuvat palvelun tuottamiseen, missä vaiheessa ja kuinka pitkän ajan. Prosessi voidaan kuvata esimerkiksi kaaviolla, josta ymmärtää selkeästi prosessin aikataulun, työvaiheet sekä niihin osallistuvat henkilöt. (Tekes 2009, 11, 15–16.) Kinnunen (2003, 30) kuitenkin mainitsee, että palvelujen kehitysprosessin kuvaaminen on yleensä paljon epämääräisempää kuin esimerkiksi fyysisen tuotteen kehitysprosessi.

Sipilän (1996, 50–51) mukaan palvelun kehittämisessä on tärkeää kuvata selkeästi, mitä palvelun ostaja saa. Mitä konsepti myy? Mikä on konseptin tuote? On vaikeaa kertoa asiakkaalle palvelusta, jos palvelun konsepti ei ole selkeä tarjoajalle. Pelkkä osaamisen kuvaaminen ei riitä, palvelun kehittämisessä pitää olla selkeä tavoite ja tuote, jota markkinoidaan eteenpäin. Jos tuotetta ei ole, on vaikea palvelua monistaa mahdollisesti muiden käyttöön. Jos idea on epäselvä, voivat asiakkaat tai

palvelukonseptissa mukana olevat henkilöt luisua sivuraiteille ja alkuperäinen idea unohtuu tai tuhoutuu.

Palvelujen testaus jo kehittämisvaiheessa asiakkaiden kanssa tuo huomattavaa etua palvelua kehittäessä. Asiakkaiden kanssa toimiminen tuo lisäarvoa ja uusia, tuoreita ideoita. Yhteistyö tuo uudenlaisia tuloksia, jotka kehittävät palvelua, joka tuo mahdollisimman paljon lisäarvoa niin asiakkaalle, kuin palveluntarjoajallekin. (Demos Helsinki 2013, 12.) Kehittäessä palvelua on kuitenkin vaikeasti toteutettavaa, jos asiakkaan tulisi olla mukana jokaisessa palvelun kehittämisen vaiheessa (Kinnunen 2003, 32).

Palvelun laatutekijöiksi voidaan listata neljä tekijää, jotka ovat tulleet esille 1980-luvulla tehdyssä tutkimuksessa, jonka teetti British Airways. Vaikka tutkimuksessa keskityttiin yhtiön omiin palveluihin, voidaan tekijät yleistää muihinkin palveluihin. Tutkimus on jo vanha, mutta se tuo esille näkökulmia palvelun laadun kokemisesta. Tutkimuksessa esiin tuli seuraavat neljä tekijää:

1. *Huolenpito*: asiakas tuntee, että palveluntarjoaja oikeasti paneutuu hänen ongelmiensa ratkaisemiseen
2. *Spontaanius*: Palveluntuottaja näyttää oma-aloitteisuutta lähestyä asiakasta ja haluaa ratkaista hänen ongelmansa. Palveluntarjoaja osaa ajatella itse, eikä aina orjallisesti seuraa sääntöjä
3. *Ongelmanratkaisu*: Palveluntarjoaja osaa hoitaa asiat sovitun mukaisesti. Myös muut palveluun liittyvät henkilöt on koulutettu palvelemaan hyvin
4. *Normalisointi*: Jos jokin menee pieleen, on olemassa henkilö, joka tekee kaikkensa tilanteen hoitamiseksi.

Tutkimuksella haluttiin nähdä osa-alueet, joita asiakkaat arvostavat eniten. (Grönroos 2009, 112–113.)

3.3.1 Palvelun tuotteistaminen

Palvelujen tuotteistamisella pystytään tarjoamaan asiakkaalle selkeä mielikuva siitä, mitä hän tuotteen ostamisella saa. Tuotteistaminen auttaa palvelun kehittämistä sekä toteuttamista ja näin päästään helpommin ennalta määrättyihin tavoitteisiin. (Tekes 2009.) Kinnunen (2003, 8) kuitenkin varoittaa tuotteistamisesta ja sen kääntymisestä itseään vastaan. Tuotteistaminen sisältää oletuksen siitä, että asiakkaiden ongelmat ovat aina samankaltaisia. Esimerkiksi konsultointityössä asiakkaiden tarpeet vaihtelevat niin paljon, että hyöty palvelusta jää vähäiseksi, jos se on liian pitkälle tuotteistettu. Sipilän (1996, 12) mukaan palvelu on tuotteistettu, kun sen käyttö- ja omistusoikeus voidaan haluttaessa myydä tai monistaa eteenpäin.

Vakioiminen tarkoittaa palvelun kehittämistä niin, että se on toistettavissa jonkin järjestelmällisen menetelmän avulla. Tuotteistamisessa voidaan kuitenkin käyttää erilaisia tapoja vakioida tuote asiakkaiden käyttöön. Yhdessä ääripäässä tuote on niin ainutlaatuinen palvelu, ettei sillä oli mitään vakioituja elementtejä ja näin se eroaa jokaisen asiakkaan kohdalla. Toisessa ääripäässä tuote on vakioitu niin, että se toteutuu aina saman sisältöisenä. Olennaista tuotteen vakioimisessa on sopeuttaa se konseptin mukaisesti oikealle tasolle. Vakioimisella pystytään toistamaan jotkin toimintatavat samanlaisina eri asiakkaille. Tämän avulla lisätään tehokkuutta ja laatua, sekä vähennetään mahdollisesti henkilösidonnaisuutta. (Tekes 2009, 19–21.)

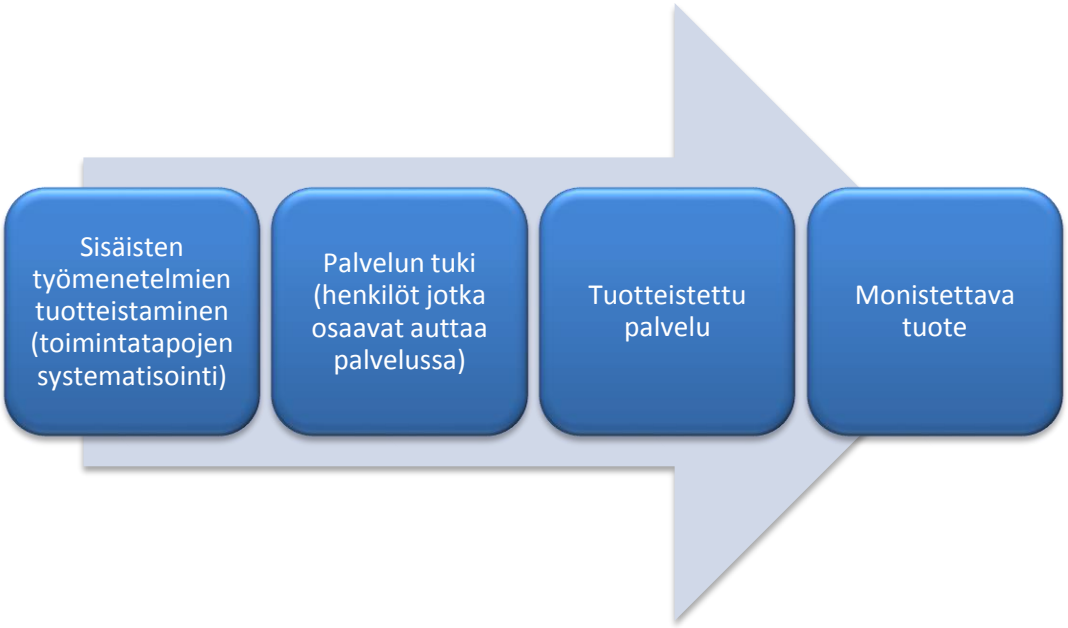

Kuvio 4. Tuotteistaminen (muokaten Sipilä 1996,13)

Sipilä (1996, 13) on jakanut tuotteistamisen neljään eri osaan. Kuviossa 4 perehdytään näihin vaiheisiin sisäisestä tuotteistamisesta palvelun tuen ja tuotteistetun palvelun kautta monistettavaan tuotteeseen. Jokainen vaihe auttaa hahmottamaan palvelun konseptia ja tavoitetta. Ensimmäiseksi tulee tuotteistaa jo valmiit sisäiset toimintatavat. Ryhmän tulee toimia samalla tavalla jokaisella kerralla, jotta saadaan luotua tuotteistettu palvelu. Tämän jälkeen tullaan konkretisoimaan henkilöt tai tavat, miten palvelua tuetaan. Jos olisi kyseessä esimerkiksi tuote, johon tarvitaan tukiohjelmisto, tämä kohta tarkoittaisi sitä. Palvelun tuotteistamisessa tämä voi olla esimerkiksi niiden henkilöiden nimeäminen, jotka osaavat auttaa vaativissakin tilanteissa. Kolmas osa kuviossa on tuotteistettu palvelu, joka on valmis tuote asiakkaille. Tämän jälkeen tuote tai palvelu voidaan monistaa muiden käyttöön.

3.4 Co-creation eli yhteiskehitys

Co-creation on yhteiskehittämistä, jossa sekä yritys että yhteiskehittämisessä mukana oleva ryhmä tuovat omat kokemuksensa samaan tilanteeseen ja ratkaisevat jonkin ongelman. Molemmilla, yrityksellä sekä ryhmällä, on halu ratkaista ongelma ja näin tuottaa

uudenlaista tulosta palvelun kehittämiseksi. Ryhmä sekä yritys kummatkin hyötyvät ratkaisusta oppimisen, uusien toimintamallien ja palveluiden kautta. Yhteiskehittämisen avulla palvelua voidaan kehittää asiakkaiden kanssa joilla on tietoa siitä, miten he haluavat palvelun toimivan erilaisissa konteksteissa asiakkaiden mieltymysten mukaan. Yhteiskehittämisessä parhaan mahdollisen tuloksen saa, kun lähestytään yksittäisten henkilöiden sijaan ihmisryhmiä. (Demos Helsinki 2009, 18.)

Ryhmien kanssa työskennellessä voi löytää jopa valmiita ratkaisuja. Ihmisryhmässä on saattanut esiintyä samoja ongelmia jo aikaisemmin ja ne on ratkaistu toimivalla tavalla. Ryhmien kanssa pystytään kehittämään aivan uudenlaisia ratkaisuja, jotka ovat kuitenkin lähtöisin suoraan asiakkaan tarpeesta. (Demos Helsinki 2009, 18.) Yhteiskehittämisen avulla voidaan päästä niin sanottuun *win more – win more* tilanteeseen, jossa niin palvelun kehittäjä kuin palvelun kuluttajakin saavat laajemman hyödyn yhteiskehittämisestä. Yhteiskehittämisessä opitaan suoraan palvelun tulevalta käyttäjältä, minkälaisen tuotteen hän haluaisi palvelusta. Näin saadaan rakennettua myös vahvempia verkostoja ja suhteita ryhmiin, jotka tulevat käyttämään palvelua. (Ramaswamy & Ozcan 2014, 6.)

4 HENKILÖKOHTAINEN VERKOSTOITUMINEN

Tässä luvussa tutustutaan verkostoitumiseen. Opiskelijakummi- konseptin kannalta verkostoituminen liittyy yritysten ja opiskelijoiden väliseen yhteistyöhön ja verkostojen hyötyihin yhteistyön aikana ja sen jälkeen. Luvussa käsitellään verkostoitumisen hyötyjä niin opiskelijoiden ja yritysten kannalta.

4.1 Verkostoitumisen käsite

Verkostoitumisella tarkoitetaan vanhojen tuttujen ihmisten kautta uusien verkostojen luomista (Adler 2013). Lisa Suonio ei välttämättä edes käyttäisi sanaa verkostoituminen, vaan puhuisi yleisesti verkostoitumisesta ihmisten välisenä yhteistyönä (Silvennoinen 2008, 7).

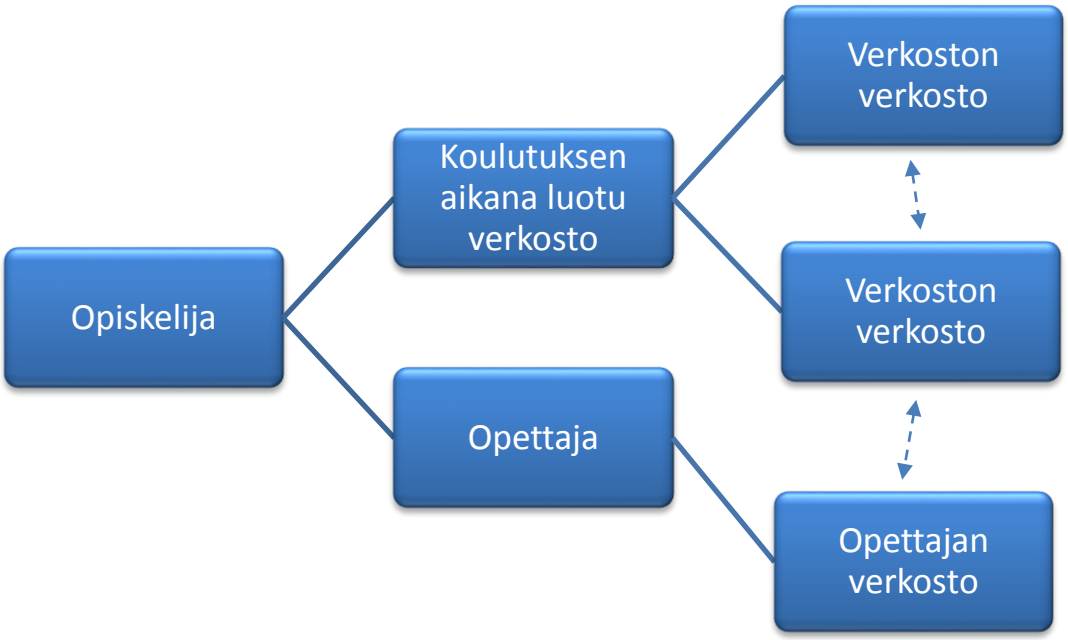

Kuvio 5. Verkostojen monimuotoisuus, muokaten Adler (2013).

Verkostoitumisen avulla pystytään luomaan verkostoja, jotka pystyvät tilanteen vaatiessa taata henkilön aikaisemmat osaamisen ja saavutukset sekä suositella henkilön tulevaisuuden potentiaalia. Verkostoitumisen avulla luodaan verkostoja henkilöihin, jotka mielellään suosittelevat henkilöä omille verkostoilleen. Opiskelijalle tärkeitä verkostoja koulutuksen aikana voivat olla esimerkiksi opettajan kautta luodut yhteydet oman alan henkilöihin. (Adler 2013.)

Opiskelijoille verkostoituminen voi olla koulutusta tukeva tapa luoda konkreettista tuntumaa suunnitellusta ammattista tai mahdollisista jatko-opinnoista. Verkostoitumisen avulla pystytään hankkimaan uudenlaista tietoa ja oppimaan asioita eri tavalla. (Rongas 2015.) Silvennoinen (2008, 8-9) kuvailee verkostoitumista tärkeäksi osaksi tulevaisuuden työelämää. Työelämän osaamisvaatimukset kasvavat koko ajan ja yhä tärkeämmäksi tulee se, ketä tunnemme, minkälaisia asioita verkostomme osaavat ja ketkä tuntevat meidät.

4.2 Verkostoitumisen hyödyt yritykselle

Yritysten välinen yhteistyö ja verkostoituminen ovat lisääntyneet koko ajan. Verkostoitumisen avulla pystytään luomaan verkostoja, joiden avulla pysytään mukana muuttuvassa toimintaympäristössä. Muutos liiketoimintaympäristössä tuo paineita yrityksille pysyä mukana kehityksessä. Verkostoitumisen avulla voidaan pysyä helpommin mukana esimerkiksi teknologian kehittymisessä ja luoda verkostoja jopa kilpailijoiden kesken. Nykyaikana yritysten on melkein pakko verkostoitua ja liittoutua. Vain harva yritys tietää tarpeeksi muuttuvassa toimintaympäristössä kehittyvistä uusista tuulista ja tämän takia verkostoituminen myös niin sanotusti ulkoisiin verkostoihin lisääntyy. (Hakanen ym. 2007, 23–24.)

Ulkopuolisilla verkostoilla voidaan tarkoittaa esimerkiksi korkeakoulun kanssa tehtyä yhteistyötä liiketoiminnan osa-alueilla, jotka voivat olla paremmin hallinnassa opiskelijoiden keskuudessa. Näin voidaan saada myös uudenlaista ja innovatiivista näkökulmaa liiketoiminnan

kehittämiseen. Silvennoinen (2008, 48) ottaa kantaa nykypäivän tietotulvaan, josta voi tulla niin sanottu infoähky. Tiedon lisääntyessä verkostojen tärkeys kasvaa, sillä verkostojen kautta voidaan päästä uusille tietolähteille. Silvennoinen (2008, 49) muistuttaa, ettei ketään ihmistä kannata väheksyä tietolähteenä.

Verkostoitumisen hyötyinä pidetään osaamisen vahvistamista, kehittämistä, tiedon hankintaa ja oppimista. Yrityksille verkostoituminen voi olla monen motiivin takana, joitain niistä voivat olla esimerkiksi uskottavuuden parantaminen, osaamispääoman lisääminen, uuden teknologian oppiminen, kyvykkyyksien ja taitojen yhdistäminen sekä asiakkaille parempien tuotteiden tai palvelujen tarjoaminen. (Hakanen ym. 2007, 24–25.) Silvennoinen (2008, 48) lisää, että verkostojen tärkeys korostuu ongelmatilanteissa.

Verkostoitumisen hyöty nähdään myös monialaisessa verkostoitumisessa. Verkostot mahdollistavat näin eri alojen taitojen ja tietojen vaihtamisen verkostojen kesken. Eri alojen tietoja ja taitoja voidaan yhdistää ja luoda uudenlaista näkökulmaa omiin käytäntöihin. Myös eri alojen yhdessä oppiminen voi tuottaa uudenlaista näkökulmaa ongelmanratkaisuihin. Tällöin voidaan saada yhteinen näkökulma monen eri alan henkilön ajatuksista ja ideoista. (Silvennoinen 2008, 53, 56.)

4.3 Verkostoitumisen hyödyt opiskelijalle

Ammattikorkeakouluissa opiskelijat pääsevät verkostoitumaan yrityksiin ainakin työharjoittelun sekä opinnäytetyön kautta. Tämän lisäksi voi olla mahdollista, että koulutuksen aikana opiskelija osallistuu projekteihin, jotka tehdään yhteistyössä yritysten kanssa.

Verkostoituminen opiskelujen aikana auttaa varsinkin sitten kun opiskelut ovat loppumassa ja on aika siirtyä työelämään. Myös esimerkiksi harjoittelupaikkaa etsiessä voi hyödyntää verkostojaan. Verkostoitumisen avulla tutustutaan uusiin ihmisiin, jotka voivat vaikuttaa paljonkin tulevaisuudessa työelämässä. Verkostoituminen ja siitä saatavat hyödyt

auttavat opiskelijoita esimerkiksi työnhaussa, oman uran suunnittelussa, johtamistaitojen vahvistamisessa, omien henkilökohtaisten kommunikaatiotaitojen vahvistamisessa ja muiden taitojen kehittämisessä. (Faulkner & Nierenberg 2013.)

Verkostojen avulla opiskelija voi päästä unelmiensa työpaikkaan, kerätä suosittelijoita ja kehittää itseään esimerkiksi mentoroinnin avulla (Faulkner & Nierenberg 2013). Myös Silvennoinen (2008, 60) toteaa suositusten tai suosittelijoiden olevan yksi keino saada esimerkiksi uusia verkostoja. Suosittelut auttavat uusien verkostojen syntymisessä, sillä lähtökohtana o

n jo myönteinen suositus aikaisemmalta verkostolta. Mitä enemmän ihmiset luottavat toisiinsa, sitä halukkaampia he ovat suosittelemaan toisiaan ulkopuolisille.

Faulkner & Nierenberg (2013) toteavat, että nykyaikana monet yritykset eivät välttämättä ilmoita avoimista työpaikoista, vaan hakevat avoimeen paikkaan työntekijää verkostojen kautta. Cornell University Career Services tutkimuksessa on todettu, että 70–75 prosenttia avoimista työpaikoista ei koskaan tule näkyville julkisesti esimerkiksi rekrytointisivustoille. Silvennoinen (2008, 61) pitää myös verkostoitumista yhtenä työnhakuväylänä. Hän korostaa myös sitä, että monetkaan työpaikat eivät koskaan tule julkiseen hakuun.

Työtä hakeva henkilö voi omalla aktiivisuudellaan vaikuttaa siihen, että hän on oikeassa paikassa oikeaan aikaan, jotta hänelle voi avautua mahdollisuus saada mieleinen työpaikka (Silvennoinen 2008, 61). Kun opiskelija on saanut jalan oven väliin rekrytoivaan yritykseen, voi työpaikan saanti helpottua ja nopeutua. Verkostoituminen voi johtaa myös siihen, että opiskelijaa pyydetään avoimeen työpaikkaan ilman, että hän on siihen erikseen hakenut. Monet henkilöt luottavat myös paljon omien kontaktiensa mielipiteeseen ja mahdollisesti löytävät sopivan työntekijän heidän verkostojen kautta. (Faulkner & Nierenberg 2013.)

Silvennoinen (2008, 61–62) kuvaa verkostoitumisen tärkeyttä myös numeraalisin keinoin. Jos henkilö tuntee 300 ihmistä, jotka kaikki tuntevat

400 ihmistä, on henkilö yhden tuttavuuden päässä 120 000 ihmisestä. Tähän voi liittää esimerkiksi työnhakutilanteen. Jos henkilö kertoo työnhakutilanteestaan yhdelle ihmiselle, hän on yhden kädenpuristuksen tai soiton päästä tämän ihmisen kaikista kontakteista. Vaihtoehtoisesti matemaatikko Paul Erdröösin mukaan jokainen on viiden kädenpuristuksen, eli tuttavuuden, päästä jokaisesta maailman ihmisestä. Myös opiskelijoiden kannattaa ymmärtää nämä mahdollisuudet verkostoja rakentaessa.

Faulkner ja Nierenberg (2013) kuvaavat verkostoitumisen ilmiöitä sillä, että ihmiset haluavat olla mieluiten niiden ihmisten ympärillä, joiden kanssa he ovat tutustuneet ja tietävät heidän tapansa toimia. Silvennoinen (2008, 51) mainitsee samasta asiasta: on luonnollista, että ihmiset toimivat mieluiten heidän kanssa, ketkä vastaavat henkilön odotuksia kumppanin käyttäytymisestä. Hyvä ammatillinen maine ja käytös herättävät luottamusta ja kiinnostusta myös mahdollisesti omien verkostojen kumppanien keskuudessa.

Työpaikalla työkavereiden kanssa vietetään noin kahdeksan tuntia päivässä, joten on ymmärrettävää, että työkavereiksi halutaan henkilöitä, joiden työ- ja kommunikointitavat tunnetaan entuudestaan. Ei ole siis ollenkaan erikoista, että uuteen avoimeen työpaikkaan halutaan valita henkilö, jonka tavoista tiedetään jo entuudestaan jotain verkostojen avulla. Työpaikalla on helppo opettaa uudelle työntekijälle esimerkiksi erilaisten järjestelmien käyttö, mutta esimerkiksi toisten ihmisten kanssa toimeen tuleminen on vaikeampi tapa opettaa. Sanonta ”tärkeintä ei ole mitä tiedät, vaan kenet tunnet” kuvaa Faulknerin ja Nierenbergin mielestä hyvin verkostoitumisen tärkeyttä jokaisella elämän osa-alueella. (Faulkner & Nierenberg 2013.)

5 OPISKELIJAKUMMI- KONSEPTI

Tässä luvussa kerrotaan opiskelijakummi-konseptin kehittämisestä opinnäytetyön tekijän työharjoittelun aikana Lahden ammattikorkeakoulun kehittämispalveluissa. Konseptin pilotointi kesti tammikuusta huhtikuuhun, jonka aikana haluttiin nähdä konseptin kannattavuus ja saada uusia ajatuksia yhteistyön kehittämiseen. Luvussa käsitellään ajatuksia, ideoita, tutkimuksia ja päätöksiä, jotka nousivat esille pilotoinnin aikana. Kehittämistyötä tehtiin haastatteluiden ja työpajan avulla. Luvussa otetaan kantaa myös siihen, miten toimintaa kannattaisi jatkaa tulevaisuudessa.

5.1 Konseptin pilotointi ja kehittäminen

Luvussa 5.1 ja sen alaluvuissa tarkastellaan konseptin pilotoinnin ja kehittämisen vaiheita opinnäytetyön aikana. Luvuissa puhutaan erikseen konseptin pilotoimisesta sekä kehittämisestä. Pilotoinnilla tarkoitetaan sitä, että henkilö tai yritys on ollut mukana konseptissa niin, että he ovat aloittaneet yhteistyön toisen osapuolen kanssa. Kehittämisellä tarkoitetaan sitä, että henkilö tai yritys on osallistunut konseptin raamien suunnitteluun, mutta ei ole ollut mukana yhteistyössä toisen osapuolen kanssa.

Opinnäytetyön aikana tehdyt toiminnat on jaettu kuuteen erilliseen alalukuun, jotka etenevät siinä järjestyksessä kun ne on tehty opinnäytetyön aikana. Seuraavassa kuviossa 6 on eroteltu opinnäytetyön ja työharjoittelun ajanjaksot, sekä toiminnot joita on tehty ajanjakson aikana. Kuvion alapuolelle on hahmoteltu luvussa 3.2.1 käytettyä Tuulaniemen kuviota palvelumuotoiluprosessista. Tämän opinnäytetyön aikana on keretty käymään läpi palvelumuotoiluprosesseista määrittely, tutkimus sekä suunnittelu.

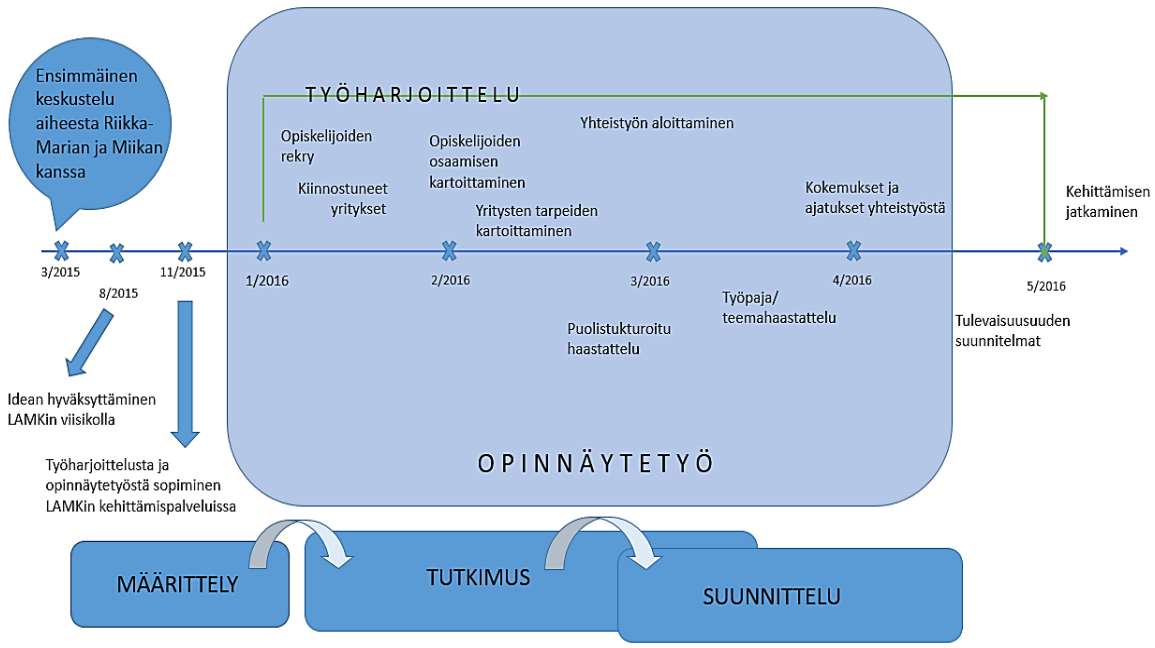

Kuvio 6. Opinnäytetyön ja työharjoittelun aikataulu

Konseptin pilotointi aloitettiin konkreettisesti tammikuussa 2016. Konseptia oli ideoitu jo maaliskuusta 2015, jolloin käytiin ensimmäinen keskustelu opinnäytetyön tekijän ja idean takana olevien Riikka-Maria Lemminkin ja Miika Laakson kanssa. Konseptia lähdettiin tutkimaan ja suunnittelemaan opinnäytetyön tekijän työharjoittelun ajan, joka sijoittui tammi- huhtikuun välille vuonna 2016. Pilotoinnin ideana oli kerätä muutaman opiskelijan porukka sekä ottaa yhteyttä yhteistyöstä kiinnostuneihin yrityksiin ja aloittaa heidän välillään yhteistyö, joka mahdollisuuksien mukaan jatkuisi myös tulevaisuudessa. Pilotoinnin aikana järjestettiin myös puolistrukturoitu haastattelu jo pidempiaikaista yhteistyötä tehneille opiskelijalle ja yrityksenedustajalle, sekä toteutettiin työpaja ja teemahaastattelu. Pilotoinnin lopuksi käytiin ajatuksia jatkosta.

Yhteistyöstä ja pilotoinnin etenemisestä raportoitiin säännöllisesti opinnäytetyön tekijän työharjoittelun esimiehelle. Konseptin pilotointia tuotiin esille myös Lahden ammattikorkeakoulun omassa intrassa, josta löytyy liite 5.

5.1.1 Opiskelijoiden osallistuminen konseptin pilotointiin

Tärkeä osa konseptin rakentumista on opiskelijoiden osallistuminen yhteistyöhön. Toiminta aloitettiinkin etsimällä opiskelijaryhmä, joka lähtisi auttamaan valittuja yrityksiä heidän ongelmakohdissaan. Pilotointia ennen mietittiin erilaisia tapoja hankkia opiskelijoita mukaan kokeiluun. Vaihtoehtoina oli valita tietty opintojakson ryhmä, joka lähtisi kokeilemaan konseptia tai monialainen valinta LAMKista, perustuen opiskelijoiden omaan osaamiseen. Kolmas ja valittu vaihtoehto oli seuraavanlainen:

> *Haetaan pilotointiin opiskelijaryhmä liiketalouden alalta. Halukkaat osallistuvat konseptin kokeiluun yrityksissä. Käydään läpi valittujen omia taitoja ja talentteja, jotta voidaan yhdistää oikeat opiskelijat oikeisiin yrityksiin. Suunnitellaan tehtävät ja aikataulu käytännön kokeilulle. Lopussa käydään läpi mitä on saatu aikaiseksi ja miten konsepti toimii käytännössä. Opiskelijat saavat opintopisteitä projektitoiminnasta.*

Koska ajanjaksona kokeilu oli vain neljä kuukautta, päätettiin pilotointiin hakea opiskelijoita vain liiketalouden alalta. Rekrytoiminen tehtiin Lahden ammattikorkeakoulun tiedotus- ja verkko-opetusympäristö Repussa, jossa julkaistiin rekrytointi-ilmoitus, joka näkyy alempana kuvana 2. Rekrytointi-ilmoitus julkaistiin vain liiketalouden tiedotusympäristössä. Rekrytointi-ilmoituksen teksti löytyy myös tämän opinnäytetyön liitteistä, liite 1.

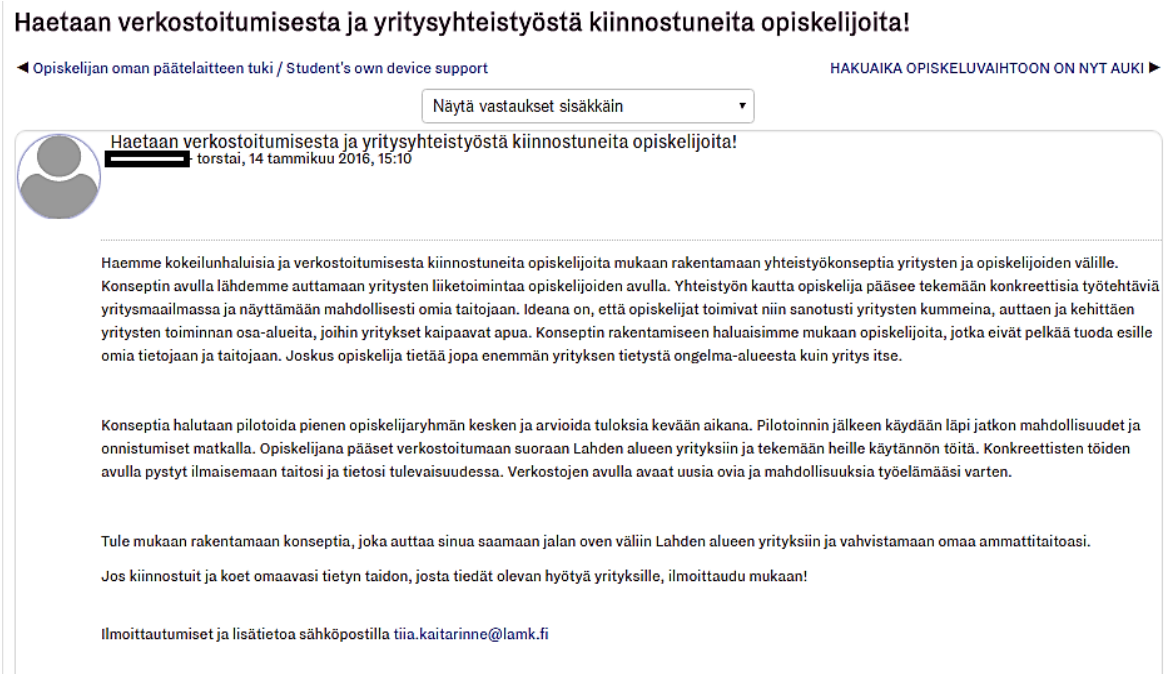

Haetaan verkostoitumisesta ja yritysyhteistyöstä kiinnostuneita opiskelijoita!

◄ Opiskelijan oman päätelaitteen tuki / Student's own device support

HAKUAIKA OPISKELUVAIHTOON ON NYT AUKI ►

Näytä vastaukset sisäkkäin

Haetaan verkostoitumisesta ja yritysyhteistyöstä kiinnostuneita opiskelijoita!
[redacted] - torstai, 14 tammikuu 2016, 15:10

Haemme kokeilunhaluisia ja verkostoitumisesta kiinnostuneita opiskelijoita mukaan rakentamaan yhteistyökonseptia yritysten ja opiskelijoiden välille. Konseptin avulla lähdemme auttamaan yritysten liiketoimintaa opiskelijoiden avulla. Yhteistyön kautta opiskelija pääsee tekemään konkreettisia työtehtäviä yritysmaailmassa ja näyttämään mahdollisesti omia taitojaan. Ideana on, että opiskelijat toimivat niin sanotusti yritysten kummeina, auttaen ja kehittäen yritysten toiminnan osa-alueita, joihin yritykset kaipaavat apua. Konseptin rakentamiseen haluaisimme mukaan opiskelijoita, jotka eivät pelkää tuoda esille omia tietojaan ja taitojaan. Joskus opiskelija tietää jopa enemmän yrityksen tietystä ongelma-alueesta kuin yritys itse.

Konseptia halutaan pilotoida pienen opiskelijaryhmän kesken ja arvioida tuloksia kevään aikana. Pilotoinnin jälkeen käydään läpi jatkon mahdollisuudet ja onnistumiset matkalla. Opiskelijana pääset verkostoitumaan suoraan Lahden alueen yrityksiin ja tekemään heille käytännön töitä. Konkreettisten töiden avulla pystyt ilmaisemaan taitosi ja tietosi tulevaisuudessa. Verkostojen avulla avaat uusia ovia ja mahdollisuuksia työelämääsi varten.

Tule mukaan rakentamaan konseptia, joka auttaa sinua saamaan jalan oven väliin Lahden alueen yrityksiin ja vahvistamaan omaa ammattitaitoasi.

Jos kiinnostuit ja koet omaavasi tietyn taidon, josta tiedät olevan hyötyä yrityksille, ilmoittaudu mukaan!

Ilmoittautumiset ja lisätietoa sähköpostilla tiia.kaitarinne@lamk.fi

Kuva 2. Rekrytointi-ilmoitus LAMKin Reppu – sivustolla (Kaitarinne 2016)

Tieto konseptin pilotoinnista kulki myös muutamalle tekniikan alan opiskelijalle, joten myös heidän hakemuksensa otettiin vastaan konseptin pilotointia koskien.

Konseptin pilotoinnista kiinnostuneita opiskelijoita oli 8, mukaan lukien myös tekniikan alalta yhteyttä ottaneet opiskelijat. Nämä 8 opiskelijaa lähestyivät opinnäytetyön tekijää sähköpostitse ja ilmoittivat halukkuutensa olla mukana konseptin pilotoimisessa ja kehittämisessä. Konseptin kehittämiseen aktiivisesti osallistuneita opiskelijoita oli näistä kiinnostuneista 5. Konseptin pilotoimiseen osallistui 3 opiskelijaa, eli nämä 3 opiskelijaa tekivät yhteistyötä yritysten kanssa.

Ennen pilotointivaihetta kartoitettiin opiskelijoiden edellytyksiä, jotta yhteistyö yritysten kanssa sujuisi mutkattomasti. Edellytykset rakentuivat vahvasti jo luvussa 2.2 mainittuihin yleisiin työelämätaitoihin, jotka voivat vahvistua yhteistyössä yritysten kanssa. Lisäksi tarvittavina ominaisuuksina pidettiin konseptiin liittyen muun muassa ymmärrystä verkostoitumisen tärkeydestä, uskallusta toimia yhteistyössä yritysten kanssa ja kysyä jos mieltä askarruttaa jokin, sekä avointa ja luotettavaa kommunikointia.

Opiskelijoiden osaamista kartoitettiin heti rekrytoimisen jälkeen. Jokainen opiskelija sai itse kertoa omista osaamisistaan, jotta opinnäytetyön tekijä pystyi myöhemmin yhdistämään sopivan yrityksen sopivaan opiskelijaan. Opiskelijat listasivat omat osaamisensa ja lähettivät ne opinnäytetyön tekijälle. Osaamisia olivat esimerkiksi myynti ja markkinointi, B2B, asiakaspalvelu sekä asiakkuuksien hallinta.

5.1.2 Yritysten osallistuminen konseptin pilotointiin

Konseptista kiinnostuneita yrityksiä oli jo ennen kuin pilotointia saatiin kunnolla käyntiin. Riikka-Maria Lemminki sekä Miika Laakso olivat jo aikaisemmin keskustelleet yritysten kanssa Opiskelijakummeista, joten tämän takia konseptista kiinnostuneita yrityksiä oli jo ennen kuin pilotointi alkoi. Konseptia haluttiin lähteä rakentamaan yritysten tarpeiden kautta, aloittaen kartoittamalla kiinnostuneita yrityksiä ja heidän mahdollisia ongelmakohtia tai tehtäviä, joissa he voisivat käyttää opiskelijan apua.

Ennen pilotointia otettiin yhteyttä 7 yritykseen, joista yksi oli tehnyt jo pidempiaikaista yhteistyötä opiskelijan kanssa. Muut kiinnostuneet yritykset olivat jo aikaisemmin keskustelleet Opiskelijakummeista Riikka-Maria Lemminkin kanssa.

Yrityksiä lähestyttiin sähköpostitse. Sähköpostissa kerrottiin konseptin pilotoinnista ja aikatauluista. Sähköpostissa tuotiin esille myös konseptin hyödyistä yrityksille, sekä kysyttiin yritysten tarpeista opiskelija-avulle. Yrityksille myös soitettiin sähköpostin jälkeen. Yrityksille lähetetyn sähköpostin näkee alta kuvana 3 ja teksti löytyy myös tämän opinnäytetyön liitteistä, liite 2. Myös sähköpostissa käytetty liite löytyy opinnäytetyön liitteistä, liite 3.

Liitteet: Opiskelijakummit konseptin~1.pdf (280 kt) [Avaa selaimessa]

Lähetetyt 3. helmikuuta 2016 13:23

Hei!

Olen Tiia Kaitarinne ja tällä hetkellä Lahden ammattikorkeakoulussa työharjoittelijana. Työhöni kuuluu opiskelijakummi-konseptin eteenpäin vieminen. Riikka-Maria Lemminki JM Tiedolta onkin teille jo opiskelijakummeista vähän kertonutkin. Lähdemme siis kokeilemaan konseptia, joka mahdollistaisi pidempiaikaisen yhteistyön yrityksen ja opiskelijan välille. Tällä hetkellä konseptin pilotointi tapahtuu tämän kevään aikana, eli kokeilujakson aikana käymme läpi yritysten ja opiskelijoiden kiinnostusta tämänkaltaiseen yhteistyöhön ja kokeilemme yhteistyötä parin kuukauden ajan.

Opiskelijakummi-konseptin ideana on siis auttaa opiskelijoiden avulla yrityksiä esimerkiksi digitalisaatiossa. Tavoitteena on, että yhteistyö kestäisi esimerkiksi vuoden jaksoissa valitun opiskelijan ja yrityksen välillä, näin saadaan luotua tiivistä ja luottamusta herättävää yhteistyötä.

Olemme siis tällä hetkellä kokeiluvaiheessa, jossa haluamme myös yrityksiltä ideoita konseptin kehittämiseen. Haluaisitteko lähteä mukaan konseptin kehittämiseen ja tehdä yhteistyötä opiskelijan kanssa parin kuukauden ajan? Minkälaista apua opiskelijalta tällä hetkellä tarvisisitte? Tällä hetkellä opiskelijoista löytyi innokas puualan opiskelija, joka haluaisi tehdä teidän kanssa yhteistyössä opinnäytetyönsä.

Keskustelen mielelläni asiasta ja minulta voi kysyä lisätietoja. Toivottavasti innostuitte ainakin kokeilujaksosta ja konseptin kehittämisestä!

Ystävällisin terveisin

Tiia Kaitarinne
Työharjoittelija
Lahden ammattikorkeakoulu
Kehittämispalvelut

Kuva 3. Yrityksille lähetetty sähköposti Opiskelijakummi – toiminnasta (Kaitarinne 2016)

Vastauksia sähköposteihin saatiin 4, joista 3 oli aktiivisesti mukana konseptin pilotoinnissa ja kehittämisessä.

Tarve opiskelijoiden avulle tuli täysin yritysten kautta. Pilotoinnissa mukana olevat yritykset saivat itse päättää sen, minkälaiseen toimintaan he voisivat opiskelijoiden apua tarvita. Vastausten pohjalta etsittiin yrityksille sopivia opiskelijoita, jotka voisivat aloittaa yhteistyön yritysten kanssa ja olivat kiinnostuneita konseptin pilotoinnista. Yrityksien kanssa yhteydessä aluksi oli opinnäytetyön tekijä ja yhteistyön alettua pilotoinnissa mukana olevat opiskelijat hoitivat itse yhteydenpidon yrityksiin.

5.1.3 Konseptin kohdentuminen LAMKin uuteen opetussuunnitelmaan

Konseptin myötä opiskelijoiden ja yritysten yhteistyö voisi jatkua pidempiaikaisena ja hyödyttää näin molempia osapuolia, opiskelijoita enimmäkseen opintojen osalta. Opiskelijat ovat kuitenkin Lahden

ammattikorkeakoulun koulutuksessa, joten toiminnan pitää integroitua myös LAMKin opetussuunnitelmaan ja mahdollistaa esimerkiksi yhteistyössä tehtyjen tuntien ja hankittujen osaamisten muuntaminen opintopisteiksi. Asian tiimoilta haastateltiin Lahden ammattikorkeakoulun kehittämispäällikköä Tuija Liljanderia LAMKin uudesta opetussuunnitelmasta ja konseptin mahdollisesta kohdentumisesta siihen.

Uusia opetussuunnitelmia kehitetään koko LAMKin tasoisesti yhtenäisiksi ja tulevaisuuden työelämää silmällä pitäen. Opetussuunnitelmia kehitetään vuonna 2016 ja ne otetaan käyttöön vuonna 2017 aloittavien opiskelijoiden kanssa. Kehittämisryhmässä on ollut mukana edustajia jokaiselta Lahden ammattikorkeakoulun alalta, joita ovat liiketalous, matkailu, sosiaali- ja terveys, tekniikka sekä muotoilu- ja taideinstituutti. Kehittämistyön tarkoituksena on määritellä opetussuunnitelmamoduulit, opintojaksot sekä osaamistavoitteet. Kehittämistyövaiheessa ei määritellä sitä, miten nämä moduulit ja opintojaksot toteutetaan. (Liljander 2016.)

Kehittämistyön aikana on määritelty erilaisia osaamistavoitteita sekä sitä, minkälaisista lähtökohdista uutta opetussuunnitelmaa tullaan kehittämään. Tärkeinä osina koko LAMKin tasoisessa opetussuunnitelmassa on työelämälähtöisyys sekä tulevaisuuden osaaminen. Opetussuunnitelmat ovat vahvasti kytköksissä myös työelämäosaamiseen, alan verkostojen tietoon sekä kommunikointiin, jotta ne voidaan rakentaa niin, että opiskelija saa koulutuksensa avulla hyvän pohjan työelämää varten. Periaatteet uusille opetussuunnitelmille ovat olleet muun muassa seuraavanlaiset:

Kuvio 7. Periaatteet uusille opetussuunnitelmille, muokaten Liljander (2016)

Opetussuunnitelmat antavat hyvät mahdollisuudet opiskelijakummi-konseptin toimintaan eri aloilla. Opiskelijakummitoimintaa voitaisiin kehittää toteutustasolla, jolloin mietitään opintojaksojen sisältöjä ja menetelmiä. (Liljander 2016.)

Uudet opetussuunnitelmat ovat vahvistettu LAMKin johtoryhmässä. Opiskelijakummi-konsepti on täysin linjassa opetussuunnitelmien periaatteiden kanssa, sillä kaikissa näissä nousee vahvasti esille työelämälähtöisyys sekä oppimisympäristöt. Opiskelijakummi – ajatuksesta tulisi saada LAMKin tasoinen yleinen periaate, jonka avulla tehdään pidempiaikaista yhteistyötä yritysten kanssa. (Liljander 2016.)

5.1.4 Yhteiskehittäminen eli co-creation

Opiskelijakummi - konseptia kehittäessä haluttiin käyttää avuksi yhteiskehittämistä. Luvussa 3.4 kerrotaan yhteiskehittämisestä, joka mahdollistaa konseptien kehittämisen yhdessä sen käyttävien tahojen kanssa. Näin saadaan tuloksia, jotka miellyttävät kaikkia osapuolia ja vastauksia ongelmiin, joita konseptia kehittäessä voi syntyä.

Yhteiskehittäminen herättää myös valmiiksi asiakkaan, eli tässä tapauksessa opiskelijoiden ja yritysedustajien, kiinnostuksen konseptia kohtaan, sillä asiakas on päässyt kehittämään konseptia yhdessä muun ryhmän kanssa.

Konseptin kehittämiseen on otettu mukaan opiskelijoita, yritysedustajia, Lahden ammattikorkeakoulun henkilökuntaa ja opettajia. Kaikki nämä liittyvät jollain tavalla konseptiin, joten kehittäminen haluttiin tehdä heidän kanssa yhdessä. Yhteiskehittämisen avulla on saatu suoraa tietoa palvelua käyttäviltä tahoilta siitä, minkälaisen konseptin he haluaisivat.

5.1.5 Tuplatiimitekniikka ja teemahaastattelu

Opinnäytetyössä on käytetty teemahaastattelua ryhmähaastattelussa, jossa haastateltavina oli opiskelijoita, yritysedustajia, Lahden ammattikorkeakoulun henkilökuntaa sekä opettajia. Samaan aikaan järjestettiin työpajamaista toimintaa, jossa kerättiin pienryhmässä ajatuksia valmiiksi valitusta teemasta.

Työpaja järjestettiin Lahden ammattikorkeakoulun tiloissa ja osallistujat koostuivat opiskelijoista, yritysedustajista, Lahden ammattikorkeakoulun opettajista sekä henkilökunnasta. Haastateltavat valittiin niin, että konseptin pilotointi liittyi heihin tai he olivat kiinnostuneita konseptin kehittämisestä. Osallistujat kutsuttiin sähköpostitse osallistumaan työpajaan.

Aivan työpajan alussa osallistujille kerrottiin, että työpajan aikana osallistujien vastauksia kerätään ylös ja teemahaastattelun aikana puhe äänitetään. Työpajan aluksi kerrottiin äänitteiden litteroinnista, käsittelystä anonyymisti sekä säilyttämisestä opinnäytetyön palautuksen jälkeen.

Työpaja jaettiin kahteen erilliseen osaan. Ensimmäisessä osassa käytettiin tuplatiimitekniikkaa. Tuplatiimitekniikka on tarkoitettu juurikin melko avoimien ongelmien tai aiheiden ratkaisuun. (Ideointimenetelmiä ryhmässä 2016.) Tuplatiimitekniikan avulla haettiin vastausta kysymykseen: Minkälaista pidempiaikaisen yhteistyön tulisi olla? Kysymyksen avaamisen

jälkeen tarkennettiin, että ideoita voivat olla esimerkiksi adjektiivit, verbit tai kokonaiset lauseet. Tuplatiimitekniikan avulla saadaan esille kaikkien henkilöiden ajatuksesta ja näkökulmat aiheeseen liittyen. Tuplatiimitekniikan vaiheita olivat seuraavat:

Kuvio 8. Tuplatiimitekniikan vaiheet, muokaten Ideointimenetelmiä ryhmässä (2016)

Tauon jälkeen työpajaa jatkettiin yhtenäisenä ryhmänä teemahaastattelun keinoin. Teemahaastattelu valittiin tutkimusmenetelmäksi koska se antaa haastateltaville vapauden vastausten suhteen, kunhan ne liittyvät teemaan. Teemahaastattelua käytetään, kun halutaan saada syvällisempää ymmärrystä jostakin teemasta. Teemahaastattelu voidaan suorittaa joko yksilö- tai ryhmähaastatteluna. Varsinkin ryhmähaastatteluna järjestetyssä teemahaastattelussa tulee ottaa huomioon se, että jokainen haastateltava saa yhtäläiset mahdollisuudet vastata kysymyksiin. Haastatteluihin tulee valita sellaisia henkilöitä, joihin teema tai ilmiö liittyy. (Kananen 2012, 99–100.)

Teemahaastattelun teemoiksi valittiin verkostoituminen yhteistyön avulla sekä työelämäosaaminen. Kummatkin teemat liittyvät konseptiin, opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin sekä yhteistyöhön yritysten ja opiskelijoiden välillä.

5.1.6 Puolistrukturoitu haastattelu

Konseptia pilotoitaessa tuli esille, että eräs pilotoinnista kiinnostuneista opiskelijoista oli tehnyt pidempiaikaista yhteistyötä yrityksen kanssa jo koulutuksensa ensimmäisen vuoden alusta alkaen. Yhteistyö on alkanut yritysportfolio-projektilla, joka tehdään Lahden ammattikorkeakoulussa liiketalouden alan ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoiden keskuudessa. Yritysportfoliossa tehdään laaja-alainen tehtäväsarja yrityksen eri liiketoiminnan osa-alueisiin liittyen. Pidempiaikaista yhteistyötä yrityksen kanssa on tehnyt muutama opiskelija, mutta opinnäytetyötä varten haastateltiin vain yritysedustajaa sekä eniten yritykseen yhteydessä ollutta opiskelijaa, joka oli jo aikaisemmin osoittanut kiinnostuksensa Opiskelijakummi–konseptin kehittämiseen. Haastattelu tehtiin puolistrukturoituna haastatteluna.

Puolistrukturoidussa haastattelussa haastateltaville esitetään samat tai melkein samat kysymykset samassa järjestyksessä. Joidenkin määritelmien mukaan kysymysten järjestystä voidaan kuitenkin vaihtaa, kuten teemahaastattelussa. Puolistrukturoitua haastattelua käytetään, kun halutaan tietoa juuri tietyistä asioista, eikä haluta tai nähdä tarpeelliseksi antaa haastateltavalle kovin suuria vapauksia haastattelutilanteessa. Puolistrukturoitu haastattelu muistuttaa paljon teemahaastattelua. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2016a.)

Puolistukturoidun haastattelun runko löytyy liitteistä, liite 4. Puolistrukturoidun haastattelun kysymykset olivat etukäteen päätetty, sekä ne mukailivat kummassakin haastattelussa samaa järjestystä. Joitakin kysymyksiä muutettiin sen mukaan, oliko vastaajana opiskelija vai yritysedustaja. Puolistrukturoitua haastattelua käytettiin, koska haluttiin vastauksia tiettyihin kysymyksiin ja aiheisiin. Puolistrukturoitu haastattelu

antoi kuitenkin jonkin verran vapautta kysymysten asettelun ja vastausten kanssa.

Haastattelussa käytetyt kysymysten aiheet olivat seuraavat:

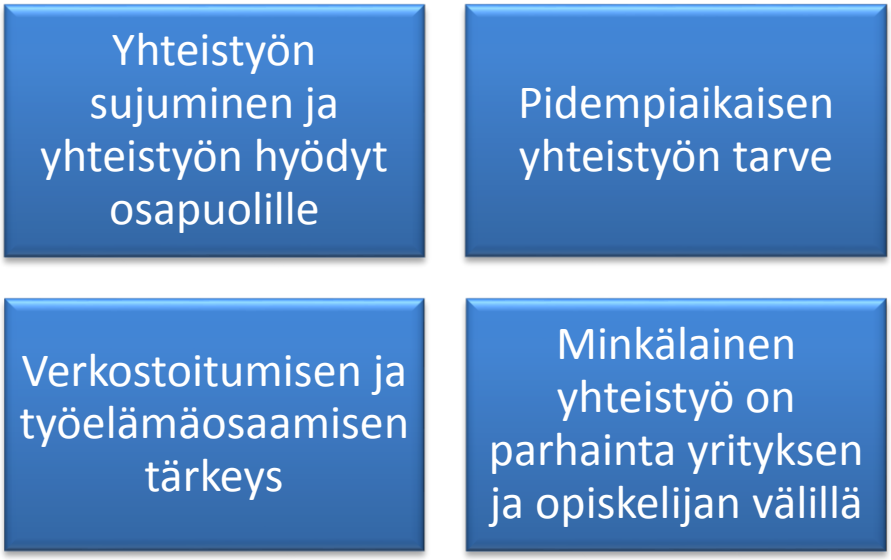

Kuvio 9. Puolistrukturoidun haastattelun kysymysten aiheet

Haastateltavana ollutta opiskelijaa haastateltiin kasvotusten helmikuussa ja aikataulullisista syistä yritysedustajan kanssa haastattelu käytiin sähköpostitse helmikuun aikana.

5.2 Tutkimustulokset

Tässä 5.2 luvussa käydään läpi tuplatiimitekniikan, teemahaastattelun ja puolistrukturoidun haastattelun avulla saatuja ajatuksia ja ideoita konseptin kehittämiseen liittyen. Näiden avulla on myös saatu vastaukset tutkimuskysymyksiin. Luvussa 5.2.1 käydään läpi myös aineistojen litterointiin liittyviä asioita.

5.2.1 Aineistojen litterointi

Litterointi tarkoittaa haastattelujen auki kirjoittamista (Kananen 2012, 109). Litterointia käytetään varsinkin silloin, kun haastattelut ovat nauhoitettu nauhurilla tai haastateltavat ovat vastanneet kysymyksiin käsin kirjoittaen (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2016b). Litteroinnissa voidaan

erottaa eri tasoja riippuen siitä, kuinka tarkasti haastattelut kirjoitetaan auki. Tarkin taso, sanatarkka litterointi, edustaa tasoa, jossa jopa kaikki äännähdyksetkin kirjoitetaan auki. Yleiskielisessä litteroinnissa teksti on muunnettu kirjakielellä poistaen esimerkiksi puhekieliset ilmaisut. Propositiotasolla kirjataan ylös vain sanoman tai havainnon ydinsisältö. (Kananen 2012, 109.)

Tämän opinnäytetyön teemahaastattelu sekä puolistrukturoitu haastattelu litteroitiin sanatarkasti. Teemahaastattelu nauhoitettiin puhelimen nauhurin avulla, jonka jälkeen se kirjoitettiin auki tekstiksi. Puolistrukturoidussa haastattelussa vastaukset saatiin yritysedustajalta kirjallisesti ja opiskelijan kanssa vastaukset kysymyksiin kirjoitettiin ylös paikan päällä. Litteroitu teksti sekä äänitteet ovat tallessa opinnäytetyöntekijällä ja niitä säilytetään puoli vuotta opinnäytetyön valmistumisen jälkeen. Kaikille osallistujille on informoitu vastausten äänittämisestä ja litteroinnista sekä siitä, että vastaukset käsitellään anonyymisti.

5.2.2 Tuplatiimitekniikan tulokset

Työpaja aloitettiin tuplatiimitekniikalla, jossa ryhmä jaettiin kahteen eri ryhmään. Ryhmät saivat vaihtaa ajatuksia liittyen kysymykseen ”minkälaista pidempiaikaisen yhteistyön tulisi olla?”. Ryhmän ajatukset kerättiin paperilapuille. Ensin ryhmän jäsenet keräsivät lapuille omat ajatuksensa, jonka jälkeen ne käytiin läpi oman ryhmän kanssa. Lappuihin kirjoitetuista ajatuksista keskusteltiin ryhmän kanssa.

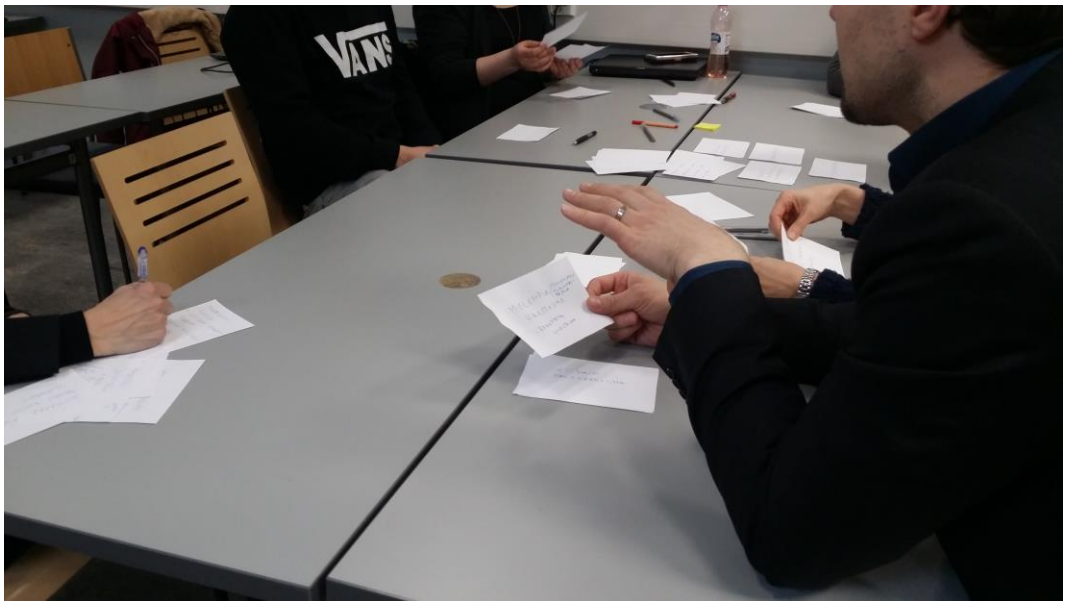

Kuva 4. Tuplatiimitekniikka työpajassa (Kaitarinne 2016)

Kaikista ajatuksista kerättiin viisi ryhmän ajatuksia eniten kuvaavaa lappua seinälle, jotka esiteltiin toiselle ryhmälle.

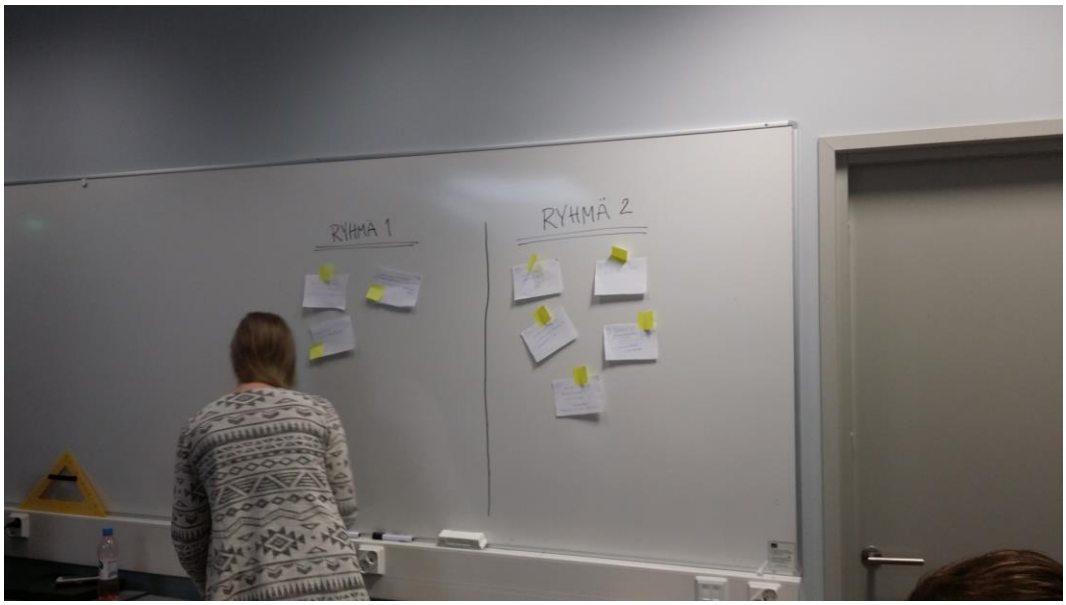

Kuva 5. Ryhmien ajatukset työpajassa (Kaitarinne 2016)

Kummatkin ryhmät saivat melko samanlaisia ajatuksia lapuille. Lapuissa korostuivat molemminpuolinen hyöty sekä suunnitelmallisuus. Myös tulevaisuuteen, luottamukseen ja sitoutumiseen tähtäävä yhteistyö tuli esille kummankin ryhmän lapuissa. Nämä viisi koettiin kaikista

tärkeimmiksi ajatuksista, jotta pidempiaikainen yhteistyö toimisi parhaalla mahdollisella tavalla.

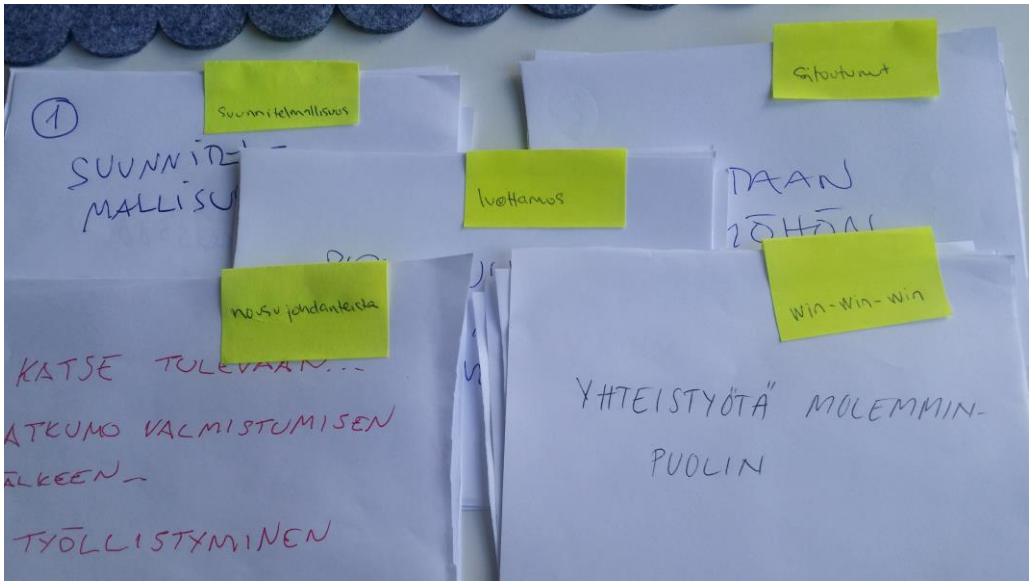

Kuva 6. Tuplatiimitekniikan avulla saadut pääideat (Kaitarinne 2016)

Vaikka lapuista valittiin viisi tärkeintä aihealuetta yhteistyöhön liittyen, kerättiin kaikki laput talteen ja jaoteltiin ne viiden tärkeän aihealueen mukaisesti. Neljä lappua ei liittynyt suoraan mihinkään näistä viidestä alueesta. Seuraavaksi käydään läpi aihealueisiin liittyneitä lappuja ja niissä esiin nousseita ajatuksia.

Molemminpuolinen hyöty nousi esiin monessa eri lapussa. Tähän aihealueeseen liittyviä lappuja olikin eniten. Molemminpuolinen hyöty korostui molemminpuolisena haastavuutena sekä yhteistyön hyödystä yritykselle konkreettisesti sekä opiskelijan hyötymisestä yhteistyöstä opintojen aikana.

Kaikki voittavat – win- win- win

Molempia osapuolia hyödyttävää: opiskelija saa osaamista, yritys uusia ajatuksia

Molempien tarpeisiin pohjautuvaa

Kaikille positiivisesti haastavaa

Opiskelijan taitoja kehittävää

Opiskelijan saatava toiminta integroitua omiin opintoihin

Yritys hyötyy konkreettisesti

Yhteistyön suunnitelmallisuus korostui ryhmien omissa ajatuksissa. Yhteistyön tulisi olla koordinoitua, mutta silti kokeilevaa toimintaa. Kun ajatuksia esiteltiin toiselle ryhmälle, tuli myös esille se, ettei toimintaa voida koordinoida liikaakaan. Toiminnan pitäisi olla sellaista, että se antaa mahdollisuuksia mutta varmistaa kuitenkin jollain tavalla esimerkiksi korkeakoulun avulla suunnitelmallisuuden ja jatkuvuuden.

Koordinoitua, ei kuitenkaan ihan säädeltyä

Mittaaminen, tavoitteellisuus

Yhteistyösuunnitelma, jossa huomioon opiskelijan intressit, opintojen vaatimukset, opiskelijan osaaminen, yrityksen tarpeet & vaihtoehdot, koulu hyötyy ja toimintatavat sovittu

Jatkuva prosessi

Systemaattista

Yhteistyöstä keskusteltaessa ryhmissä tuli esille moneen otteeseen se, että yhteistyön tulisi olla tulevaisuuteen tähtäävää yhteistyötä, josta voisi parhaassa tapauksessa hyötyä molemmat osapuolet. Tulevaisuuteen tähtäävä ja nousujohteinen yhteistyö parantaa esimerkiksi opiskelijoiden osaamista sekä valmistaa muutenkin työelämää varten. Yritykset saisivat yhteistyöstä mahdollisesti ainakin kontaktit tulevaisuuden työntekijöihin ja mahdollisuuksien mukaan voisivat palkata yhteistyössä mukana olleen opiskelijan myöhemmin töihin.

Katse tulevaan… Jatkumo valmistumisen jälkeen… Työllistyminen

Tavoitteena voi olla työpaikka yrityksessä projektien, harjoittelun, opinnäytetyön kautta

Kehittymistä ja tulevaisuuteen panostavia ajatusmalleja

Opiskelijan taitoja edistävä, kokeilevuutta, motivaattori

Kehittävää ja kehittyvää: osaamisen lisääntyessä vastuu lisääntyy

Luottamus ja sitoutuneisuus yhteistyöhön lisäävät molemmin puoleista halua olla mukana yhteistyössä. Ryhmät keskustelivat paljon siitä, että myös yrityksen puolelta täytyy yhteistyöhön sitoutua yhtä paljon kuin opiskelija siihen sitoutuu. Näin voidaan rakentaa vahva yhteistyö, josta molemmat osapuolet hyötyvät. Yhteistyö on myös luottamuksen ja sitoutumisen avulla tasavertaista.

Sitoutunutta molemmilta/kaikilta osapuolilta

Sitoudutaan yhteistyöhön

Perustuu luottamukseen ja avoimuuteen

Aktiivista & avointa vuorovaikutusta

Vaatii yrityksen puolelta ihmisen jolla oikeasti aikaa

Yleisesti ottaen ryhmien jäsenten ajatukset olivat melko samanlaisia. Lapuissa korostuivat samat aihealueet yhteistyöhön liittyen ja nämä asiat herättivätkin paljon keskustelua ryhmien keskuudessa sekä ryhmien välillä. Keskustelussa nousi esille myös yhteistyön taloudellinen puoli. Keskusteluissa ideana heitettiin ilmaan esimerkiksi se, että yhteistyö olisi palkallista opiskelijan osalta heti alusta alkaen tai rahallinen osuus hoidettaisiin esimerkiksi jonkinlaisen stipendin avulla.

5.2.3 Teemahaastattelun tulokset

Teemahaastattelun aiheina olivat työelämäosaaminen ja verkostoituminen yhteistyöhön liittyen. Teemahaastatteluun osallistui yhteensä 9 henkilöä, jotka on jaoteltu tässä tutkimusosuudessa numeroittain sekä oman taustan mukaan seuraavasti:

TUNNISTE
Opiskelija 1
Opiskelija 2
Opettaja 1
Opettaja 2
Opettaja 3
Opettaja 4
Yritysedustaja 1
Yritysedustaja 2
Henkilökunnan jäsen 1

Kuvio 10. Teemahaastatteluun osallistuneet henkilöt

Teemahaastattelussa aiheet haluttiin pitää melko avoimina ja keskustelua ei haluttu liikaa kontrolloida. Kysymyksiä ei ollut laadittu sanatarkasti, vaan teemahaastattelussa keskustelu käytiin aiheiden mukaan. Seuraavassa kuviossa 11 on teemahaastattelun aiheet ja niihin liittyvät lisäkysymykset ja keskustelun suunta. Kuvio oli opinnäytetyöntekijän muistilista niistä asioista, jotka olisi hyvä tulla esille teemoista.

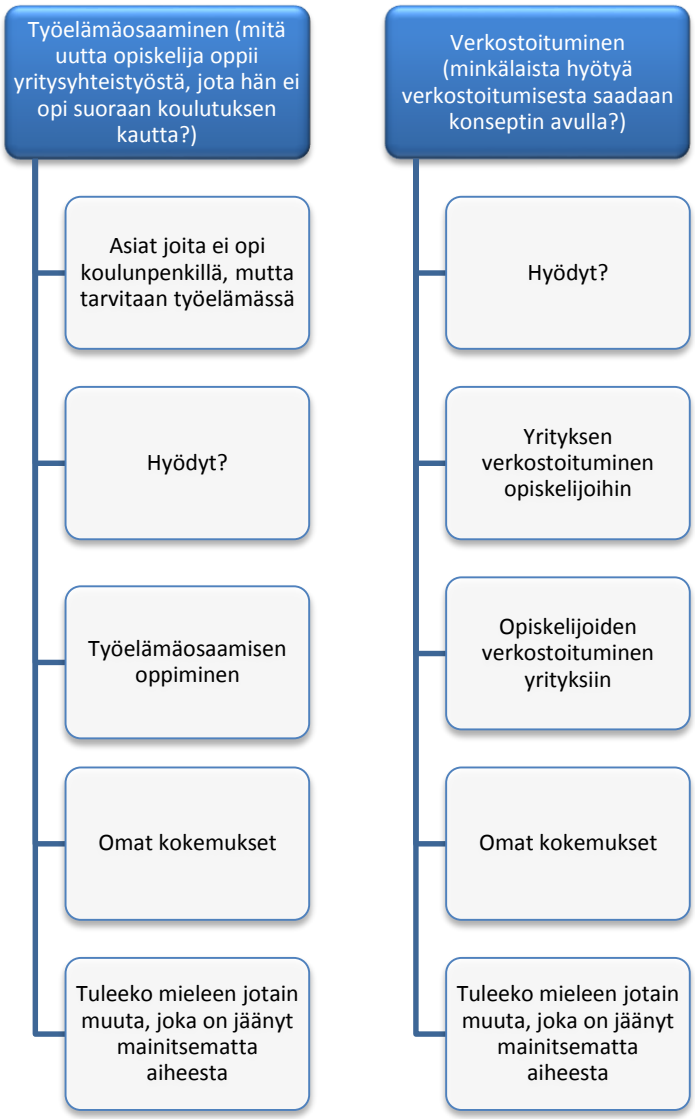

Kuvio 11. Teemahaastattelun runko

Teemahaastattelu aloitettiin työelämäosaamisen teemalla. Ennen teemaan siirtymistä haastattelija kertoi yleisistä työelämätaidoista, jotka eivät vaihdu ammatin mukaan. Teeman kannalta tärkein asia on se, minkälaisia taitoja opiskelija voi oppia yrityksen kanssa yhteistyöstä, joita hän ei opi pelkästään koulun penkillä istumalla. Keskustelua herättivät opiskelijoiden taidot ja niiden oppiminen tavallisesti koulutuksen avulla. Jokainen opiskelija on yksilö, jonka pitää rakentaa oma osaaminen itse. Opiskelija oppii yhteistyön kautta myös yritysmaailmasta ja sen vaihtuvista tilanteista. Opiskelijat eivät välttämättä edes tiedä sitä, minkälaista vaihtelua yrityselämässä voi olla. Yhteistyön avulla opiskelijalle tulee myös taitoa kokea ja selvitä tällaisistakin tilanteista.

Ei koulua, vaan elämää varten… ja sitä ammattitaitoa voidaan ehkä haastaa just tämmöisessä mallissa. (Opettaja 2)

Koko ajan tulee sitten entistä enemmän niitä yksilöllisiä osaamisia, saadaan niitä rakennettua… Eihän se oo kaikille sama se viiva mitä hypätään ylitse (Opettaja 3)

Kyllä pidempiaikainen yhteistyö nimenomaan on sen semmosen tuntemisen perusta, siinä oppii vähän molemminpuolista sielunelämää… ja jos se on tämmönen vielä pitkäaikainen opiskelujen alusta loppuun, niin siinähän saattaa se kummi nähä sen yrityksen hyvät ja huonot ajat ja erilaisia suhtanteita, joka taas mun mielestä valmistaa siihen yrityselämään (Yritysedustaja 1)

Me kuitenkin korostetaan sitä, että se opiskelija tekee niinku ihan oikeesti oikeita töitä ja on mukana siinä yrityksessä. (Yritysedustaja 1)

Ja toisaalta opiskelijoille ei ole yhtään huono asia oppia myöskin niitä käytöstapoja ja toimintamalleja niinkun jo aikasessa vaiheessa, koska todennäköisesti työelämässä ne tulee sit heti valmistumisen jälkeen joka tapauksessa vastaan. (Opettaja 1)

Työelämäosaamisesta keskusteltaessa tuli esille myös palautteenannon tärkeys opiskelijalle ja yleisesti myös työelämässä työntekijälle. Palautteen kautta opiskelija pystyy parantamaan tekemistään ja vahvistamaan omaa osaamistaan. Palautteen avulla opiskelija pystyy myös paremmin arvioimaan omia taitojaan ja oppii itse palautteenannon työelämässä.

Myöskin se palautteenanto tommosessa pidempijänteisessä hommassa vois olla parempaa… Opiskelijat ovat monesti toivoneet enemmän palautetta tekemisestä esimerkiksi työharjoittelusta, mutta sillon kun ei kumminkaan puolin tunneta toisia hirveesti, niin se voi olla niinku ehkä työnantajankin vaikee antaa palautetta, kun ei tiedä miten se toinen suhtautuu siihen ja millä tavalla se pitäisi kertoa. (Opettaja 1)

Niin se palauteantokulttuuri ei oo yrityksissäkään kauheen hyvä… Esimerkiksi Jenkeissä ja Aasiassa se suorituksen arviointi on hirveen normaalia, mutta me voidaan mennä siihen suuntaan pienin askelin. (Yrityksenedustaja 2)

Ja sen oppimisen ja kehittymisen kannalta tosi tärkee juttu

> *se palaute, joka on kuitenkin sellasta vuoropuhelua… sitä kautta oppii tuntemaan itseään ja kykyjään. (Opettaja 3)*

Keskustelua käytiin myös paljon työelämäosaamisesta tulevaisuudessa ja siihen valmistautumisesta jo koulutuksen aikana. Keskustelijat olivat sitä mieltä, että yhteistyö valmistaa työelämään ja parantaa mahdollisuuksia kohdata työelämä koulutuksen jälkeen.

> *… ja niistä (koulu ja työelämä) ei pitäisi tulla kahta erillistä maailmaa, vaan ne limittyis ja sekottuis toisiinsa ja just se että pysyy siinä ajantasalla ja tietää miten se (työelämä) menee. (Opiskelija 1)*
>
> *Joo se on siinä mielessä hyvää harjoitteluja ja jatkuvaa, sillä niitä töitä on koko ajan enemmän kun kerkeis tekemään ja ne pitää ihan ite priorisoida, sitä ei esimies tee sun puolesta… pitää osata ite niinku hahmottaa ja suunnitella (työelämässä), se on yks olennaisimpia juttuja. (Yritysedustaja 2)*
>
> *Tulevaisuudessa muutosta tulee vain enemmän ja se pitää vaan hyväksyä ja oppia (Opettaja 4)*
>
> *… Et muutos pitää saada osaksi sitä ammatti-identiteettiä. (Opettaja 1)*
>
> *Ja ehkä se tietynlainen itsetuntemus tulee siitä et tavallaan sä opit tunnistaa itestäs et miten sä reagoit tietyissä tilanteissa… ja sitä kautta tuo sitä rohkeutta siihen (työntekoon). Ja jos se kuitenkin on et opiskeluaikana mahdollistetaan toi (yhteistyö), nii et sä uskallat sitten myös tehdä virheellisiä arviointeja. Tavallaan et oppii niinkun löytää niitä omia heikkouksiakin ja silleen heittäytyä. (Henkilökunnan jäsen 1)*
>
> *(Yhteistyön avulla) opiskelija näkee ehkä monta yritystä ja niiden tavat toimia, et ne yrityksethän ei oo keskenään samanlaisia vaikka ne tekis samoja asioita, et se laajentais edelleen tosi paljon lisää. (Yrityksenedustaja 1)*

Verkostoitumisesta aiheena puhuttiin jo paljon työelämäosaamisen yhteydessäkin. Aiheesta tuli esille vahvasti se, että vaikka yhteistyötä tehdään opiskelijan ja yrityksen välillä, voi yritys hyötyä tästä myös lisäämällä omia yritysverkostojaan. Jos opiskelijalla olisi esimerkiksi

muutama yritys, jossa hän tekee yhteistyötä, voivat yritykset myös keskenään verkostoitua toisiinsa.

Verkostoitumisesta aiheena tuli esille myös tiedon jakamisen tärkeys ja se, että monesti verkostojen kautta jokin asia hoituu helpommin apua pyytäen. Verkostoituminen nähtiin erittäin tärkeäksi asiaksi niin opiskelijan, korkeakoulun kuin yrityksenkin kannalta. Pidempiaikaisen yhteistyön avulla esimerkiksi korkeakoululle muodostuu laaja-alainen verkosto opiskelijoiden kautta, jotka tekevät yhteistyötä erilaisten yritysten kanssa. Verkostoituminen ja tiedon jakaminen opiskelijoiden kesken nähtiin myös tärkeäksi osaksi yhteistyötä.

> *Ja musta tän kummi ja opiskelijoiden kautta voi olla semmonen linkki yritysten välillä, et hei meillä onkin yhteisiä intressejä tietyissä yrityksissä ja huomataan että tietoja voidaan jakaa ja voidaan sit jotain yhteistyömahdollisuuksia… mikä on kuitenkin tän päivän ja tulevaisuuden menestyksen yks tekijä, ettei olla yksinään vaan pystyttäs tekee yhteistyötä. (Opettaja 3)*
>
> *Mä korostan sitä et tieto kulkee, sitä et nopeiten oppii sillä et soittaa muutamalle kollegalle et miten te ootte tehnyt sen kun ite pohtii sitä… (Yrityksenedustaja 2)*
>
> *Niinkun mä oon aikasemminkin sanonut, että teil (opiskelijoilla) on niin paljon annettavaa oikeesti yrityksille… et ei se kaikki viisaus asu sen yrittäjän päässä. (Yritysedustaja 1)*
>
> *Kyllähän se sit lisää myös sitä oppilaitoksen kehittymistä ja ajantasalla pysymistä ja et ne kontaktit ei oo niinku perinteisesti opettajien varassa, vaan sit on tuhansia opiskelijoita jotka pitää yrityksiin kontakteja. (Opettaja 3)*
>
> *Nää kaikenmaailman projektit mitä tehään opiskelijoiden kesken, nii sitten tapaa omankaltasia ihmisiä ja erilaisia ihmisiä ja näkee erilaisia vahvuuksia… ylipäätään luo omaa verkostoa. (Opiskelija 2)*
>
> *Ja sitku ootte työelämässä kaikki (opiskelijat), niin teillä on verkostot siellä valmiina. (Yritysedustaja 2)*

Teemahaastattelun vastauksista käy ilmi se, että työelämäosaaminen ja verkostoituminen ovat tärkeä osa yhteistyötä. Yhteistyötä ei oikeastaan

edes voitaisiin tehdä ilman näitä aihealueita. Molemminpuolinen hyöty nähtiin myös kummassakin teemassa tärkeäksi.

5.2.4 Puolistrukturoidun haastattelun tulokset

Puolistrukturoidussa haastattelussa keskityttiin neljään aiheeseen, joista kysymykset koostuivat. Aiheet on esitelty luvussa 5.2. Kysymyksiä mukailtiin hiukan sen mukaan, oliko haastateltavana opiskelija vai yritysedustaja.

Ensimmäiset kysymykset koostuivat yhteistyön sujumisesta ja sen hyödyistä osapuolille. Haastattelu aloitettiin kysymällä yhteistyön aloituksesta ja tarkentaen haluttiin tietää, oliko aloite tehty opiskelijan vai yrityksen puolesta.

> *Yhteistyö alkoi opiskelijoiden omasta aloitteesta. He lähestyivät toimitusjohtajaamme ja mietittyämme päätimme nimetä yrityksestä yhteyshenkilön. Yrityksellä ei ollut aiempaa tietoista tarvetta yhteistyöhön, mutta olimme kiinnostuneet siitä, mitä opiskelijat voisivat meidän kanssa tehdä esim. ideoida jotakin uutta tai luoda jotakin sellaista mihin yrityksessä muutoin ei olisi resursseja. (Yritysedustaja)*

> *Tehtiin yritykseen yritysportfolio, jonka loputtua jäi mieleen se, että yritys sanoi, että voi olla yhteydessä heihin jos on kouluprojekteja tiedossa. Koulussa tuli sitten tutkimusmenetelmät-kurssi, joten lähin kysymään yritykseltä, että voitaisko tehdä tutkimus heille. Yritykseltä tuli suoraan tarve tutkimukselle ja kyselystä olikin sitten ihan oikeesti hyötyä heille. (Opiskelija)*

Yhteistyössä on ollut paljon kyse siitä, että opiskelijat ovat omatoimisesti ottaneet yhteyttä yritykseen. Yrityksellä on kuitenkin ollut tarve opiskelijoiden avulle, vaikka sitä ei ole välttämättä heti edes ymmärretty itse yrityksen sisällä.

Seuraavaksi haastateltavilta kysyttiin muutamien kysymysten avustuksella yhteistyön sujumisesta sekä hyödyistä pidempiaikaisesta yhteistyöstä osapuolille.

> *Yhteistyö on sujunut hyvin. Opiskelijoiden into ja oma-aloitteisuus on ollut ilmeistä. Motivoituneiden nuorten kanssa on ilo työskennellä. Ennemminkin haasteita on tuottanut oman ajan varaaminen opiskelijayhteistyöhön. Opiskelijat ovat olleet oma-aloitteisia ja pitäneet aikatauluista kiinni. (Yritysedustaja)*

Myös opiskelijan mielestä yhteistyö on sujunut hyvin ja yhteydenpito on ollut helppoa molemmin puolin. Aluksi yhteydenpito oli melko virallista, mutta ajan kuluessa yhteydenpito on muuttunut tuttavallisemmaksi.

Hyötyinä nähtiin todella monia asioita ja tällaista yhteistyötä pidettiin suositeltavana jokaiselle opiskelijalle ja yritysedustajalle. Pidempiaikaisen yhteistyön hyödyt tulivat esille vasta yhteistyön jatkuessa, esimerkiksi luottamuksen kasvamisen kohdalla. Kumpikin haastateltava piti pidempiaikaista yhteistyötä erittäin kannattavana tapana toimia yhdessä.

> *(Hyötyjä ovat) Että osapuolet ehtivät tutustua toisiinsa, toistensa toimintatapoihin ja näin yhteistyö helpottuu. Opiskelijat pääsevät sisälle yrityksen toimintaan ja toiminta-alueeseen, jolloin syntyy helpommin uusia ideoita ja kehitysehdotuksia. (Yritysedustaja)*

> *(Hyötyä on, että) Tekee oikeille yrityksille ja oikeista asioista, tulee enemmän motivaatiota koko projektiin. Yhteistyö on jopa jollain tavalla mentorointia. Uskon, että yhteistyöstä olisi hyötyä monelle muullekin. (Opiskelija)*

> *Kun opiskelijat hahmottavat yrityksen toiminnan ja toimintatavat on helpompi edetä uusiinkin projekteihin. Yleensä yrityksissä on ongelmana resurssien allokoiminen opiskelijoiden/harjoittelijoiden ohjaamiseen. Mitä pidempiaikainen yhteistyö sitä enemmän vältytään samojen asioiden uudelleen ohjaamiselta ja selittämiseltä. Mitä itseohjautuvampia ja aloitteellisempia opiskelijat ovat, sitä suurempi hyöty heistä on yritykselle. Tähän päästään vain pidempiaikaisen yhteistyön kautta. Myös luottamussuhde ehtii rakentua, mikä edesauttaa vaativimpien tehtävänantojen teettämistä opiskelijoilla. (Yritysedustaja)*

> *Vois olla suosittelijana (yrityksen edustaja), on kuitenkin nähnyt oikeita töitä, ainakin voi eri tavalla suositella. (Opiskelija)*

> *Yrityksille hyötyä vois olla myös se, et jos on tarvetta uusille työntekijöille, voi löytää uusia työntekijöitä ja sit pystyy kouluttaa ne suoraan tarpeeseen. (Opiskelija)*

Hyötyjen jälkeen siirryttiin kysymyksien osalta enemmän siihen, tarvitaanko pidempiaikaista yhteistyötä yritys- ja opiskeluelämässä. Jo vastaukset kysymyksiin jotka liittyivät yhteistyön hyötyihin, toivat kuvan siitä, että yhteistyö on erittäin kannattavaa ja tarvittavaa toimintaa opiskelujen aikana. Pidempiaikaisen yhteistyön avulla luodaan vahva luottamus toimijoiden välille. Pidempiaikainen yhteistyö koettiin myös helpoksi tavaksi hoitaa yhteistyötä opiskelijoiden ja yritysten välillä.

> *Pidempiaikainen yhteistyö on toivottavaa, jos vain asiallista tarvetta yrityksen puolelta löytyy. (Yritysedustaja)*

> *Pidempiaikainen yhteistyö, jossa on jo tavallaan tuttu yhteishenkilö, nii tulee tehtyä enemmän kun tietää ehkä enemmän just sen yrityksen tarpeita. Pidempiaikaisen yhteistyön kohteena on helpompi olla pienempi yritys… Helpompi ottaa yhteyttä ja tarvetta kaikelle avulle mitä voi saada ja mahdollisimman vähällä vaivalla. (Opiskelija)*

Yhteistyöhön selkeästi liittyvien kysymysten jälkeen kysymykset siirtyivät aiheisiin verkostoituminen sekä työelämäosaaminen. Nämä aiheet liittyvät melko automaattisesti myös pidempiaikaiseen yhteistyöhön. Verkostoituminen koettiin tärkeäksi varsinkin opiskelijoiden osalta. Opiskelijat saavat erittäin hyviä kontakteja työelämään sekä mahdollisesti jopa suosittelijoita tulevaisuutta varten. Myös yhteistyöstä kertyvä työelämäosaaminen koettiin tärkeäksi osaksi opiskelijan koulutusta. Yhteistyötä tehnyt opiskelija voi olla muita työnhakijoita edellä, kun tulee aika etsiä itselleen työpaikkaa.

> *Opiskelijan verkostoituminen yrityselämän toimijoiden kanssa on tärkeää. Se on portti realistiseen työelämään tutustumiseen ja oppimiseen. (Yritysedustaja)*

> *Tuohan se (yhteistyö) lisäarvoa aina jos vertaa siihen että ei tee yhtään yritysten kanssa yhteistyötä. (Opiskelija)*

Yleiset työelämätaidot ovat työelämässä menestymisen edellytys. Kokemukseni mukaan yritysyhteistyössä toimivien opiskelijoiden taidot ovat jo melko korkealla tasolla. Pientä hiomista ja itsevarmuuden kasvattamista varmastikin tapahtuu. Opiskelijoiden luottamus omiin taitoihin saa varmasti vahvistusta. (Yritysedustaja)

Opiskelijoiden valmiudet ja varmuus toimia yrityselämässä lisääntyy ja yritysten luotto nuoriin tekijöihin kasvaa. Opiskelija saa referenssejä ja suosituksia, joita voi hyödyntää jatkossa työnhaussa ja karttuneet kokemukset projekteista antavat varmuutta toimia jatkossakin. (Yritysedustaja)

Oppii että miten yrityksiin otetaan yhteyttä, minkälaista viestittelyn pitää olla, mutta sitte kun suhde kehittyy niin pystyy tottakai keskustelemaan monestakin asiasta. Eihän tommosia juttuja opi jos tehään vaan kurssi jossa opetellaan yritysten välistä kommunikaatiota. (Opiskelija)

Verkottuminen yrityselämän toimijoiden kanssa voi jatkossa poikia työpaikan joko itse yrityksessä tai yrityksen kontaktin kautta. Jos tekijöitä kysytään on yrityksen helppo antaa vinkki aktiivisesta tekijästä. (Yritysedustaja)

Nuoret tarvitsevat kokemusta, opastusta ja aitoja työelämäntilanteita kehittyäkseen ja päästäkseen työelämään kiinni. (Yritysedustaja)

Lopuksi haluttiin vielä kysyä osapuolilta heidän mielipiteensä siitä, minkälaista on paras mahdollinen yhteistyö opiskelijan ja yrityksen välillä. Kummallakin osapuolella tuli esille se seikka, että yhteistyön takana pitää olla aito tarve yhteistyölle. Keksityt tehtävät eivät kiinnostaneet opiskelijaa ja yrityksillä ei ole resursseja toimia ilman todellista tarvetta.

Omakohtaisen kokemukseni perusteella parhaat projektit syntyvät yrityksen aidosta tarpeesta ja resurssipulasta. Kun opiskelija voi ”paikata” yrityksen resurssipulaa suorittamalla projektin, johon yrityksellä ei muuten olisi juuri sillä hetkellä aika-, raha- tai henkilöresurssia, mutta joka oleellisesti edesauttaa liiketoimintaa. Tällaisen yhteistyön hyödyt ovat molemmin puoliset, sillä opiskelija saa arvokasta työkokemusta ja yritys arvokasta resurssiapua. (Yritysedustaja)

Mitä vähemmän koulu on välissä yhteistyössä, sitä parempi. Aluksi tarvii tottakai apua esimerkiksi opettajilta

> *ja ois kiva kysyä opettajilta ajatuksia ja ideoita joihinkin asioihin. (Opiskelija)*
>
> *Tärkeintä on että tehtävät ei oo väkisin keskittyjä… Molempien osapuolien pitää olla kiinnostuneita yhteistyöstä ja osata kommunikoida. (Opiskelija)*

Vastaukset opiskelijan ja yritysedustajan kesken eivät juurikaan eronneet toisistaan. Kummatkin olivat vahvasti sitä mieltä, että yhteistyö on tuonut paljon hyötyjä ja se olisi kannattavaa toimintaa jokaisen opiskelijan kohdalla. Yhteistyötä pidettiin yhtenä tärkeänä osana opiskelija koulutusta ja sen arvo on joskus jopa mittaamaton. Yhteistyö on sujunut hyvin ja sitä jatketaan varmasti ainakin opiskelijan koulutuksen ajan.

5.3 Johtopäätökset

Tutkimuksen avulla on haluttu saada vastaukset pää- sekä alatutkimuskysymyksiin. Tutkimuksen avulla haluttiin selvittää pidempiaikaisen yhteistyön tarvetta ja sille sopivaa tapaa toimia Lahden ammattikorkeakoulussa. Samalla on tutkittu verkostoitumisen ja työelämäosaamisen tärkeyttä yhteistyön ohella.

Työpajan tuplatiimitekniikan avulla saatiin vastauksia siihen, minkälainen Opiskelijakummi–palvelukonseptin tulisi olla. Työpajaan osallistui monipuolisesti henkilöitä eri taustoista, jotka kuitenkin kaikki liittyivät konseptin toimintaan mahdollisesti tulevaisuudessa. Pidempiaikaisen yhteistyön tulee olla systemaattista toimintaa, joka ei kuitenkaan rajoita yhteistyön osa-alueita liikaa. Opiskelijoiden sekä yritysten tulee saada hyötyä palvelukonseptiin osallistuessa ja sitoutua siihen yhtä paljon. Tärkeänä asiana nousi esille myös luottamus yhteistyössä osapuolien välillä. Vastaukset työpajassa olivat suurimmalta osin yhtäläisiä.

Työpaja toi yhteen konseptista kiinnostuneita henkilöitä ja verkostoituminen heidän välillään alkoi jo tämän työpajan avulla. Yhteiskehittämisen avulla ryhmä verkostoituu heti toisiinsa ja saavat kuvan siitä, ketkä ovat mukana toiminnassa. Tämä lisää mahdollisesti myös

sitoutuneisuutta kyseessä olevaan konseptiin. Luvussa 3.4 on käyty läpi yhteiskehittämistä ja ajatusta siitä, että jokainen osapuoli hyötyy palvelusta mahdollisimman paljon. *Win more – win more* tilanne kuvaa hyvin myös tuplatiimitekniikan avulla saatuja ajatuksia siitä, että konseptin kautta kaikkien osapuolien tulee hyötyä. Tuplatiimitekniikassa esille nousi *win – win – win* tilanne, jossa opiskelija, yritys sekä korkeakoulu hyötyvät.

Kuviossa 12 on määritelty konseptin raameja niin, että kaikki yhteydenotot lähtevät liikkeelle yhteyshenkilöstä, joka vetää Opiskelijakummi–konseptia LAMKissa. Kuvioon on myös lisätty työpajassa esille tulleita tärkeitä osa-alueita ja niiden toimintaan vaikuttavia tilanteita. Vaikka yhteyshenkilö ei välttämättä näy vahvasti ulospäin konseptin toiminnassa, on se tärkeä osa, jotta kaikki toimii suunnitelmien mukaan. Luvussa 3.1 tuotiin esille se, että palvelusta asiakas näkee yleensä vain pienen osan, mutta takana olevat henkilöt ovat silti erittäin tärkeitä.

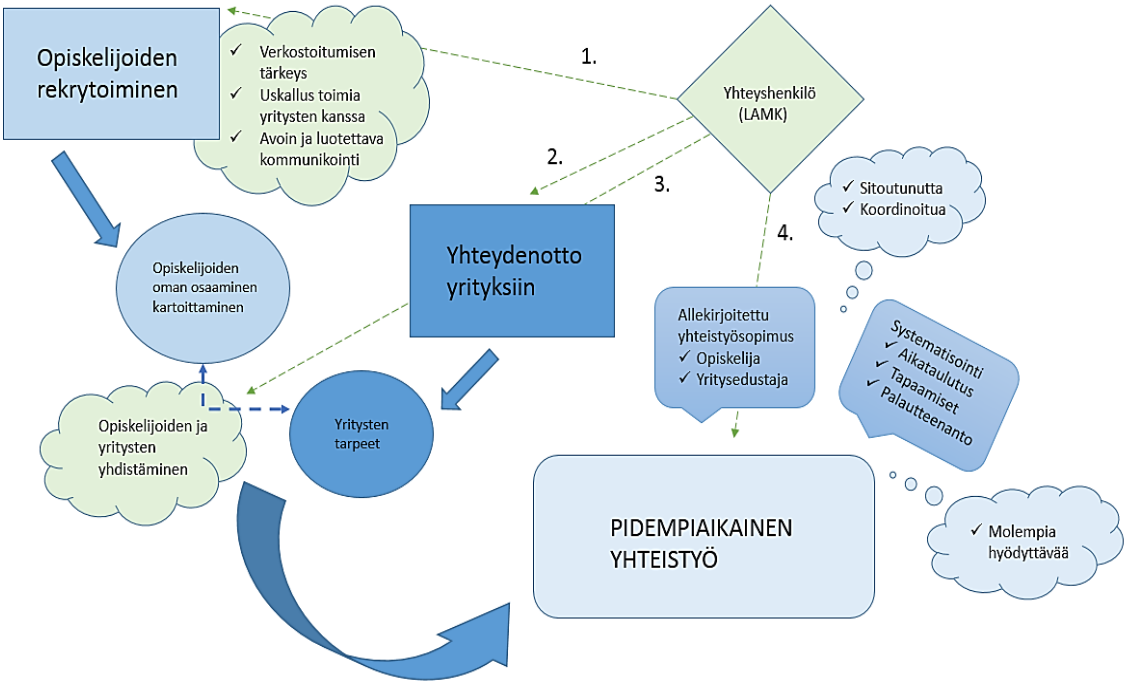

Kuvio 12. Opiskelijakummi–konseptin raamit

Työpajan keskustelujen perusteella pidempiaikaista yhteistyötä kaivataan Lahden ammattikorkeakouluun. Pidempiaikaista yhteistyötä on ollut, mutta sitä ei ole järjestetty suunnitelmallisesti. Kaikkien työpajaan osallistuvien henkilöiden mielestä yhteistyö lisää opiskelijoiden osaamista ja myös parantaa tulevaisuudessa työelämään siirtymistä.

Verkostoitumista ja työelämäosaamista pidettiin tärkeinä osa-alueina liittyen yhteistyöhön. Opiskelijat voivat oppia työelämätaitoja jo opiskelujen ohella ja ne ovat tärkeä osa tulevaisuuden työelämää. Yhteistyön avulla opiskelija voi oppia myös yleisiä käytöstapoja ja tutustua tilanteisiin, joita yrityselämässä tulee eteen. Yhteistyö opettaa opiskelijalle miten yritysten kanssa tulee toimia ja minkälaista toimintaa yrityksissä on. Teemahaastattelussa saadut vastaukset olivat linjassa luvussa 2.2 käytyjen yleisten työelämätaitojen kanssa. Yhteistyön avulla opiskelija oppii näitä taitoja yhdessä yrityksen kanssa.

Teemahaastattelussa puhuttiin myös tulevaisuuden työelämäosaamisesta, joka haastateltavien mielestä korostaa itsensä johtamista, ymmärrystä monista eri tilanteista ja itseensä luottamista. Muuttuvassa maailmassa myös työelämä muuttuu ja niin kuin luvussa 2.2.1 on mainittu, myös työyhteisöt pienenevät. Tällöin korostuvat omien verkostojen taidot, sekä itsensä johtaminen, yhteistyötaidot ja taito oppia uutta. Näitä kaikkia opiskelija voi vahvistaa tekemällä yhteistyötä yritysten kanssa oikeissa työtehtävissä.

Verkostoituminen opiskelijoiden ja yritysten välillä mahdollistaa esimerkiksi työelämässä suosittelijoiden lisäämisen omaan ansioluetteloon. Verkostoituminen helpottaa työskentelyä työelämässä ja mahdollistaa myös yritysten välisen yhteistyön. Yhteistyön avulla korkeakoulun kontaktit eivät lepää vain opettajien varassa, vaan jokainen opiskelija luo uusia verkostoja yhteistyön kautta.

Tämän opinnäytetyön teoriaosuudessa on perehdytty henkilökohtaiseen verkostoitumiseen ja sen hyötyihin niin opiskelijalle kuin yrityksellekin. Teemahaastattelussa tuli esille se, että jo tällä hetkellä yritysedustajat

käyttävät apunaan omia verkostoja, kun kyseessä on esimerkiksi tilanne, jonka oma verkosto osaa paremmin. Tämä tuli tärkeänä asiana esille myös luvussa 4.2, jossa käsiteltiin yritysten verkostoitumista ja sitä, että verkostojen kautta pystytään pääsemään uusille tietolähteille.

Opiskelijoiden hyöty verkostojen rakentamisessa korostuu esimerkiksi työelämään siirtyessä. Varsinkin puolistrukturoidussa haastattelussa molemmat opiskelija ja yritysedustaja näkivät opiskelijan hyödyt verkostoissa esimerkiksi suosittelijoiden ja avoimien työpaikkojen suhteen. Yritysedustaja oli valmis suosittelemaan yhteistyössä olleita opiskelijoita. Myös teoriaosuuden luvussa 4.3 mainittiin suosittelijoiden tärkeydestä ja siitä, että monet työpaikat eivät edes tule avoimeen hakuun nykypäivänä.

Yleisesti katsoen tutkimustulokset osoittavat, että pidempiaikainen yhteistyö luo hyötyjä siihen osallistuville osapuolille. Pidempiaikainen yhteistyö mahdollistaa luottamuksen kasvamisen osapuolien välille ja lisää esimerkiksi opiskelijan taitoja oikeassakin työelämässä. Tutkimustulosten perusteella pidempiaikainen yhteistyö on erittäin hyvä tapa toimia opiskelijan yrityksen välillä.

5.4 Tulevaisuus

Konseptia pilotoidessa on huomattu, että halukkuutta pidempiaikaiseen yhteistyöhön opiskelijoiden ja yritysten välille on olemassa. Opinnäytetyön tutkimukset ovat pohjana Opiskelijakummi-konseptin kehittämiselle eteenpäin. Pilotointi oli neljän kuukauden mittainen, joten olisi tärkeää, että kokeilua jatkettaisiin pidemmällä aikavälillä.

Hyvien tulosten ja monien henkilöiden kiinnostuksen vuoksi Opiskelijakummi–konseptin kehittämistä halutaan jatkaa myös tulevaisuudessa. Opinnäytetyöntekijän työharjoittelun loppuvaiheessa halutaan etsiä konseptia kehittämään seuraava työharjoittelija, joka voi jatkaa kehittämistä tämän opinnäytetyön ja työharjoittelun pohjalta. Näin konseptia voidaan kehittää eteenpäin ja luodaan Opiskelijakummi–toiminnalle jatkuvuutta.

Opiskelijakummi–konsepti voitaisiin yhdistää jo Lahden ammattikorkeakoulussa toimiviin oppimisympäristöihin, joista on mainittu luvussa 1.2. Opiskelijakummi-konsepti ajatustapana voisi olla näille oppimisympäristöille niin sanotusti yläkäsite, jota voidaan käyttää tilanteen vaatiessa. Pidempiaikaiselle yhteistyölle olisi näin mahdollisuus jokaisen oppimisympäristön ympärillä ja se toisi uudenlaista näkökulmaa myös jo toimiviin oppimisympäristöihin.

Tulevaisuudessa konsepti voisi myös mahdollistaa monen yrityksen kanssa yhteistyössä toimimisen. Konseptin pilotointivaiheessa opiskelijat tekivät yhteistyötä vain yhden yrityksen kanssa kerralla. Konseptia kehittäessä monen yrityksen kanssa toimiminen toisi lisäarvoa niin opiskelijalle kuin yrityksillekin. Opiskelijan kautta yritykset voisivat verkostoitua myös keskenään ja opiskelija saisi kokemusta erilaisista yrityksistä.

Myös työpajassa puheeksi tuli Opiskelijakummi–toiminnan taloudellinen puoli. Tulevaisuudessa juurikin tätä taloudellista puolta voitaisiin kehittää ja kokeilla. Pilotointivaiheessa raha ei liikkunut yrityksen, opiskelijan eikä korkeakoulun välillä. Raha voisi kuitenkin olla motivointikeino ja tarpeellinen ratkaisu esimerkiksi tilanteissa, joissa opiskelija tekee yrityksen hyväksi niin paljon, että se vastaa yhtä työntekijää työelämässä. Opiskelijalle taloudellinen puoli kulminoituu opiskeluelämän ja oman taloudellisen pärjäämisen risteyksessä.

Opinnäytetyön tekijän työharjoittelun aikana on myös mietitty Opiskelijakummi nimen vaihtamista. Opiskelijakummi nimi ei välttämättä houkuttele opiskelijoita osallistumaan toimintaan tai se luo vääriä mielikuvia yrityksille yhteistyöstä. Pilotoinnissa mukana olevat opiskelijat itse ehdottivat uudeksi nimeksi Opiskelijakonsultti. Työpajassa yritysedustajilta tuli idea, että nimenä voisi olla Opiskelijapartneri. Opiskelijakonsultti voi myös tuoda liian vahvoja mielikuvia toiminnasta ja ammattimaisuudesta yritykselle. Opiskelijapartneri ei liioittele yhteistyötä, mutta tuo esille kuitenkin yhteistyön luotettavuuden ja sitovuuden.

5.5 Työn luotettavuus

Kvalitatiivisen tutkimuksen reliabiliteettia ja validiteettia ei voida arvioida samanlailla kuin arvioidessa kvantitaavisen tutkimuksen luotettavuutta (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2016c). Myös Kananen (2012, 172) mainitsee, että kvalitatiivisen tutkimuksen luotettavuuden arviointi on huomattavasti vaikeampaa kuin kvantitaavisessa tutkimuksessa. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa on tutkimuskohteena ihmiset tai ihmisten toimet, jotka voivat muuttua inhimillisyyden takia. Ihminen ei kuitenkaan aina toimi samalla tavalla.

Kvantitaviisen tutkimuksen reliabiliteetti- ja validiteettikäsitteitä ei voi sellaisenaan soveltaa kvalitatiivisessa tutkimuksessa. Kvalitatiivisen luotettavuuskriteereinä voidaan pitää muun muassa arvioitavuutta/dokumentaatiota, tulkinnan ristiriidattomuutta, luotettavuutta ja saturaatiota. Arvioitavuus ja dokumentaatiota ovat lähellä toisiaan. Dokumentaatio tarkoittaa sitä, että tutkimuksen aikana kaikki ratkaisut ja valinnat perustellaan. Dokumentaatio on yksi tärkeimmistä luotettavuuden lisääjistä. (Kananen 2012, 173.) Tässä opinnäytetyössä tutkimusmenetelmien valinnat on selitetty ja ratkaisuja on avattu, esimerkiksi haastattelujen kohdalla. Opinnäytetyötä tehdessä on myös perehdytty ennen tutkimuksia eri tutkimusmenetelmiin, jotta osattiin valittua oikeat menetelmät juuri tälle tutkimukselle.

Tulkinnan ristiriidattomuus voidaan varmistaa sillä, että toinen tutkija tulee samaan lopputulokseen tutkijan kanssa. Aineistoista samojen tulkintojen tekeminen lisää siis luotettavuutta. (Kananen 2012, 173–174.) Tutkimustulokset ovat samassa linjassa teoriaosuudessa käytettyjen lähteiden kanssa. Esimerkiksi verkostoitumisen hyödyt, joita käsiteltiin luvussa 4, tulivat esille myös tutkimustuloksissa.

Luotettavuutta voidaan arvioida niin, että annetaan tutkimustulokset luettavaksi tutkittavalle, jolloin tutkittava voi vahvistaa tutkijan tulkinnan. Saturaatio tarkoittaa sitä, että tutkimukseen on otettu tarpeeksi monta henkilöä tutkittavaksi. Tätä voidaan arvioida esimerkiksi sillä, että

tutkittavien vastaukset alkavat toistaa itseään, joten on saavutettu kylläänytymispiste. (Kananen 2012, 174.) Tässä opinnäytetyössä on tehty sanatarkka litterointi, joten tutkittavien vastauksia voi lukea ilman, että niitä on muuteltu. Tulkinnat on tehty suoraan näistä vastauksista, joten ne mukailevat tutkittavien ajatuksia. Työpajaan ja teemahaastatteluun valittiin henkilöitä, jotka olivat kiinnostuneita konseptin kehittämisestä. Vastaukset toistivat monesti itseään, joten havaintoyksiköitä on ollut tarpeeksi.

6 YHTEENVETO

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää millainen Opiskelijakummi–palvelukonseptista kannattaa rakentaa Lahden ammattikorkeakoulussa. Opiskelijakummi–palvelukonsepti luo opiskelijoiden ja yritysten välille pidempiaikaista yhteistyötä, jota ei ole aiemmin suunnitelmallisesti tehty Lahden alueella. Samalla haluttiin selvittää työelämäosaamisen ja verkostoitumisen tärkeyttä yhteistyön ohella.

Opinnäytetyössä käytettiin tutkimusmenetelmänä kvalitatiivista tutkimusta ja aineistonkeruumenetelminä teema- ja puolistrukturoitua haastattelua sekä työpajamaista toimintaa. Työpajaan sekä teemahaastatteluun osallistui konseptista kiinnostuneita opiskelijoita, yrityksen edustajia sekä Lahden ammattikorkeakoulun opettajia sekä henkilökuntaa. Puolistrukturoitu haastattelu järjestettiin jo pidempään yhteistyötä tehneille opiskelijalle sekä yrityksenedustajalle. Lisäksi opinnäytetyön teoriaosuuteen on kerätty tietoa suomen- sekä englanninkielisestä kirjallisuudesta. Teoria on niin elektronisista kuin kirjallisista lähteistä.

Palveluiden konseptointi on melko uudenlainen tapa tehdä palveluista tuotteita. Palvelut voidaan tuotteistaa ja näin voidaan helposti myydä palvelua asiakkaille. Palvelut ovat kuitenkin monesti joka kerta vähän erilaisia, joten tuotteistamista ei kannata viedä liian pitkälle. Palvelumuotoilu on myös yksi tärkeistä osista nykyajan palveluissa. Palveluja halutaan muotoilla asiakkaiden tarpeiden mukaisesti ja ottaa asiakkaat mukaan palveluiden rakentamiseen. Näin palvelut tuovat asiakkaille mahdollisimman paljon hyötyä. Palvelumuotoilun ja yhteiskehittämisen avulla asiakas kokee vaikuttavansa palvelun sisältöön ja laatuun.

Yritysten ja opiskelijoiden välisessä yhteistyössä opiskelijat oppivat tärkeitä työelämätaitoja ja verkostoitumista. Työelämäosaaminen sekä verkostoituminen korostuvat työelämään siirtyessä. Opiskelija voi oppia työelämätaitoja jo koulutuksen aikana muun muassa yhteistyön avulla. Yleisiä työelämätaitoja ovat esimerkiksi kommunikointi- ja

informaatiotaidot, oma-aloitteisuus ja täsmällisyys. Näitä yleisiä työelämätaitoja arvostetaan työelämässä, eivätkä ne vaihdu alan mukaan.

Verkostoituminen jo opiskeluaikana valmistaa opiskelijaa tulevaisuuden työelämää varten. Verkostojen kautta opiskelijalle voi olla helpompi astua työelämään ja saada esimerkiksi suosittelijoita ansioluetteloonsa omien verkostojen kautta. Myös yritysten välinen verkostoituminen on tärkeä osa liiketoimintaa ja varmistaa muuttuvassa maailmassa mukana pysymisen.

Opinnäytetyön tutkimus osoittaa, että pidempiaikaista yhteistyötä kaivataan Lahden alueelle ja Lahden ammattikorkeakouluun. Tutkimuksen osallistujat pitivät ideaa pidempiaikaisesta yhteistyöstä kannattavana ja tulevaisuuteen tähtäävänä. Yhteistyö lisää opiskelijan työelämäosaamista ja verkostoitumista yritysten kanssa. Myös yritysten välinen verkostoituminen voi lisääntyä yhteistyön avulla.

Opiskelijakummi–palvelukonseptin tulee olla tutkimuksen mukaan systemaattista toimintaa joka kuitenkin mahdollistaa erilaiset toimintatavat erilaisissa yhteisöissä. Konseptissa mukana olevien opiskelijoiden ja yritysten välille tulee rakentaa sitoutunut ja luotettava yhteistyö, joka luo hyötyjä molemmille osapuolille. Pidempiaikaista yhteistyötä jo tehneet opiskelija ja yrityksenedustaja kannustivat kaikkia muitakin ryhtymään yhteistyöhön ja pitivät siitä saatavia hyötyjä tärkeinä osina niin opiskelijan koulutusta kuin yrityksen liiketoimintaa.

Opinnäytetyön luotettavuutta arvioitiin kvalitatiiviselle tutkimukselle ominaisin piirtein. Tutkimusmenetelmät on valittu tilanteeseen sopien ja tutkimuksiin on otettu mukaan tarpeeksi havaintoyksiköitä. Tutkimustulokset on dokumentoitu tarkasti ja ne vastaavat tutkittavien vastauksia tutkimuskysymyksiin.

Tulevaisuutta katsoen Opiskelijakummi-konseptin kehittämistä halutaan jatkaa ja mahdollistaa pidempiaikainen yhteistyö mahdollisimman monelle opiskelijalle sekä yrityksenedustajalle. Konseptia voitaisiin kehittää vieläkin enemmän ja aloittaa pilotoinnin jälkeen pidempiaikainen kehittäminen, jossa myös yhteistyö kerkeäisi kestämään pidemmän aikavälin.

LÄHTEET

Elektroniset lähteet

Adler, L. 2013. Networking Rules for Job-seekers: the Good, the Bad and the Almost Perfect. LinkedIn Pulse 16.9.2013 [viitattu 11.12.2015] Saatavissa: https://www.linkedin.com/pulse/20130916190035-15454-networking-rules-for-job-seekers-the-good-the-bad-and-the-almost-perfect

Demos Helsinki. 2009. Peloton yhteiskehittämisen työkirja – luo uudet markkinat ryhmien kanssa. [viitattu 9.12.2015] Saatavissa: http://www.demoshelsinki.fi/wp-content/uploads/2014/03/peloton_yhteiskehitt%C3%A4misenty%C3%B6kirja-1.pdf

Faulkner, M.L., Nierenberg, A. 2013. What Is Networking, and Is It Any Different to College Students than Anyone Else? FT Press Financial Times. [viitattu 4.1.2016] Saatavissa: http://www.ftpress.com/articles/article.aspx?p=2145676

Goldstein, S., Johnston, R., Duffy, J., Rao, J. 2002. The service concept: the missing link in service design research? Journal of Operations Management [viitattu 9.12.2015] Saatavissa: http://www.sciencedirect.com.aineistot.lamk.fi/science/article/pii/S0272696301000900

Helyer, R., Lee, D. 2014. The Role of Work Experience in the Future Employability of Higher Education Graduated. Higher Education Quarterly. [viitattu 16.2.2016] Saatavissa: www.proquest.com

Ideointimenetelmiä ryhmässä. 2016. amk.fi [viitattu 7.3.2016] Saatavilla: http://www2.amk.fi/mater/viestinta_ja_media/ryhmatyotaidot/files/ideointimenetelmia/tuplatiimi.htm

Ladec. 2015. Yrityskummit. Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy [viitattu 9.11.2015]. Saatavissa: http://www.ladec.fi/yrityksille/pienyrittajalle/yrityskummit

Lageström, I. 2015. Sosiaaliset verkostot rekrytoinnissa. Barona [viitattu 7.12.2015] Saatavissa: https://www.barona.fi/ajankohtaista/rekrytrendit/sosiaaliset-verkostot-rekrytoinnissa

LAMK. 2015a. Opiskelija palveluksessasi [viitattu 16.11.2015] Saatavissa: http://www.lamk.fi/yrityksille/opiskelija-palveluksessasi/Sivut/default.aspx

LAMK. 2015b. Neloskerros [viitattu 16.11.2015] Saatavissa: http://www.lamk.fi/opiskelijalle/oppimisymparistot/neloskerros/Sivut/default.aspx

LAMK. 2015c. Tule toteuttamaan ideasi M.IDEAan! [viitattu 16.11.2015] Saatavissa: http://www.lamk.fi/opiskelijalle/oppimisymparistot/midea/Sivut/default.aspx

LAMK. 2016a. Lahden ammattikorkeakoulun strategia 2020. [viitattu 18.1.2016] Saatavissa: LAMK Intra

LAMK. 2016b. Aluekehitysohjelma 2020. [viitattu 18.1.2016] Saatavissa: LAMK Intra

LAMK. 2016c. Työn opinnollistaminen. [viitattu 24.3.2016] Saatavissa: http://www.lamk.fi/opiskelijalle/opiskellen-kohti-tyoelamaa/tyon-opinnollistaminen/Sivut/default.aspx

Manai, A. 2013. Työelämätaidot takkuavat? Duunitori. [viitattu 29.12.2015] Saatavissa: https://tyoelama.duunitori.fi/tyoelamataidot-takkuavat/

Neloskerros. 2016. [viitattu 11.1.2016] Saatavissa: http://neloskerros.fi/?page_id=16642

Ramaswamy, V & Ozcan, K. 2014. The Co-Creation Paradigm. Stanford University Press [viitattu 9.12.2015] Saatavissa: http://site.ebrary.com/lib/lamk/reader.action?docID=10852487&ppg=24

Rongas, A. 2015. Verkostoituminen ja vertaistyöskentely. Edu.fi [viitattu 11.12.2015] Saatavissa:

http://www.edu.fi/materiaaleja_ja_tyotapoja/tvt_opetuksessa/mika_ihmeen_sosiaalinen_media/verkostoituminen_ja_vertaistyoskentely

Saaranen-Kauppinen & Puusniekka. 2016a. Strukturoitu ja puolistrukturoitu haastattelu. [viitattu 3.3.2016] Saatavissa: http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_3.html

Saaranen-Kauppinen & Puusniekka. 2016b. Litterointi. [viitattu 8.3.2016] Saatavissa: http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_2_1.html

Saaranen-Kauppinen & Puusniekka. 2016c. Tutkimuksen luotettavuus ja arviointi. [viitattu 26.3.2016] Saatavissa: http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3.html

Sitra. 2014. Sitran trendit: Taidot haastavat tiedot. [viitattu 16.2.2016] Saatavissa: http://www.sitra.fi/artikkelit/sitran-trendit-taidot-haastavat-tiedot

Teknologia teollisuus. 2015. Ammattikorkeakoulut työelämälähtöisiksi. [viitattu 7.12.2015] Saatavissa: http://teknologiateollisuus.fi/fi/elinkeinopolitiikka/osaaminen/ammattikorkeakoulut-tyoelamalahtoisiksi

Tuulaniemi, J. 2011. Palvelumuotoilu. Helsinki: Talentum Media. [viitattu 1.2.2016] Saatavissa: https://www.ellibslibrary.com/book/978-952-14-1688-0

Valtiotalouden tarkastusvirasto. 2009. Ammattikorkeakoulutuksen työelämälähtöisyyden kehittäminen. Valtiontalouden tarkastusviraston tuloksellisuustarkastuskertomus 188/2009. Helsinki: Edita. [viitattu 28.12.2015] Saatavissa: https://www.vtv.fi/files/1783/1882009_AMKkoulutuksen_tyoelamalahtoisyyden_kehittaminen_NETTI.pdf

Virolainen, M. 2007. Workplace learning and higher education in Finland: reflections on current practice. [viitattu 28.12.2015] Saatavissa: http://search.proquest.com/docview/237072593/fulltextPDF?accountid=16407

Kirjalliset lähteet

Ahola, S., Kivelä, S., Nieminen, M. Tekemällä oppii : Työssäoppimisen käytäntöjä ammattikorkeakouluissa. 2005. Turku: Digipaino.

Grönroos, C. Palvelujen johtaminen ja markkinointi. 2009. Helsinki: WSOY.

Hakanen, M., Heinonen, U., Sipilä, P. Verkostojen strategiat : menesty yhteistyössä. 2007. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Kananen, J. Kehittämistutkimus opinnäytetyönä : kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännön opas. 2012. Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print.

Kinnunen, R. Palvelujen suunnittelu. 2003. Helsinki: Werner Söderström Osakeyhtiö.

Silvennoinen, M. Löydä aarteesi – verkostoidu! 2008. Hämeenlinna: Tammi.

Sipilä, J. Asiantuntijapalvelun tuotteistaminen. 1996. Helsinki: WSOY.

Suulliset lähteet

Lemminki, R-M. 2015. Johtava konsultti. JM Tieto. Keskustelu 13.3.2015

Liljander, T. 2016. Kehittämispäällikkö. Lahden ammattikorkeakoulu. Haastattelu 8.2.2016

LIITTEET

Liite 1. Opiskelijoiden rekrytoiminen liiketalouden Reppu-sivustolla

Liite 2. Yrityksille lähetetty sähköposti pilotointiin osallistumisesta

Liite 3. Opiskelijakummi – konseptin kuvaus

Liite 4. Puolistrukturoidun haastattelun runko

Liite 5. Opiskelijakummi – toiminnan esittely LAMKin intrassa

Liite 1. Opiskelijoiden rekrytoiminen liiketalouden Reppu-sivustolla

Haetaan verkostoitumisesta ja yritysyhteistyöstä kiinnostuneita opiskelijoita!

Haemme kokeilunhaluisia ja verkostoitumisesta kiinnostuneita opiskelijoita mukaan rakentamaan yhteistyökonseptia yritysten ja opiskelijoiden välille. Konseptin avulla lähdemme auttamaan yritysten liiketoimintaa opiskelijoiden avulla. Yhteistyön kautta opiskelija pääsee tekemään konkreettisia työtehtäviä yritysmaailmassa ja näyttämään mahdollisesti omia taitojaan. Ideana on, että opiskelijat toimivat niin sanotusti yritysten kummeina, auttaen ja kehittäen yritysten toiminnan osa-alueita, joihin yritykset kaipaavat apua. Konseptin rakentamiseen haluaisimme mukaan opiskelijoita, jotka eivät pelkää tuoda esille omia tietojaan ja taitojaan. Joskus opiskelija tietää jopa enemmän yrityksen tietystä ongelma-alueesta kuin yritys itse.

Konseptia halutaan pilotoida pienen opiskelijaryhmän kesken ja arvioida tuloksia kevään aikana. Pilotoinnin jälkeen käydään läpi jatkon mahdollisuudet ja onnistumiset matkalla. Opiskelijana pääset verkostoitumaan suoraan Lahden alueen yrityksiin ja tekemään heille käytännön töitä. Konkreettisten töiden avulla pystyt ilmaisemaan taitosi ja tietosi tulevaisuudessa. Verkostojen avulla avaat uusia ovia ja mahdollisuuksia työelämääsi varten.

Tule mukaan rakentamaan konseptia, joka auttaa sinua saamaan jalan oven väliin Lahden alueen yrityksiin ja vahvistamaan omaa ammattitaitoasi.

Jos kiinnostuit ja koet omaavasi tietyn taidon, josta tiedät olevan hyötyä yrityksille, ilmoittaudu mukaan! Ilmoittautumiset ja lisätietoa sähköpostilla tiia.kaitarinne@lamk.fi

Liite 2. Yrityksille lähetetty sähköpostin pilotointiin osallistumisesta

Hei!

Olen Tiia Kaitarinne ja tällä hetkellä Lahden ammattikorkeakoulussa työharjoittelijana. Työhöni kuuluu opiskelijakummi-konseptin eteenpäin vieminen. Riikka-Maria Lemminki JM Tiedolta onkin teille jo opiskelijakummeista vähän kertonutkin. Lähdemme siis kokeilemaan konseptia, joka mahdollistaisi pidempiaikaisen yhteistyön yrityksen ja opiskelijan välille. Tällä hetkellä konseptin pilotointi tapahtuu tämän kevään aikana, eli kokeilujakson aikana käymme läpi yritysten ja opiskelijoiden kiinnostusta tämänkaltaiseen yhteistyöhön ja kokeilemme yhteistyötä parin kuukauden ajan.

Opiskelijakummi-konseptin ideana on siis auttaa opiskelijoiden avulla yrityksiä esimerkiksi digitalisaatiossa. Tavoitteena on, että yhteistyö kestäisi esimerkiksi vuoden jaksoissa valitun opiskelijan ja yrityksen välillä, näin saadaan luotua tiivistä ja luottamusta herättävää yhteistyötä.

Olemme siis tällä hetkellä kokeiluvaiheessa, jossa haluamme myös yrityksiltä ideoita konseptin kehittämiseen. Haluaisitteko lähteä mukaan konseptin kehittämiseen ja tehdä yhteistyötä opiskelijan kanssa parin kuukauden ajan? Minkälaista apua opiskelijalta tällä hetkellä tarvisisitte?

Keskustelen mielelläni asiasta ja minulta voi kysyä lisätietoja. Toivottavasti innostuitte ainakin kokeilujaksosta ja konseptin kehittämisestä!

Ystävällisin terveisin

Tiia Kaitarinne
Työharjoittelija
Lahden ammattikorkeakoulu
Kehittämispalvelut
Puhelinnumero
sähköpostiosoite

Liite 3. Opiskelijakummi – konseptin kuvaus

Opiskelijakummit - Lahden yritysten tueksi

Opiskelijakummi - konsepti lähtee auttamaan yritysten liiketoimintaa opiskelijoiden avulla. Konseptin ideana on luoda tiivis yhteistyö yrityksen ja opiskelijan välille, joka kestää mahdollisuuksien mukaan opiskelijan koko koulutuksen ajan. Yhteistyön avulla opiskelija pääsee tekemään konkreettisia työtehtäviä yritysmaailmassa ja näin tuomaan esille omaa taitoaan omalla alallaan. Yritykset saavat apua liiketoiminnan ongelmakohtiin opiskelijoilta, jotka ovat koulutuksensa kautta saaneet itselleen teoreettisen pohjan ja mahdollisesti itseoppineet aiheeseen liittyen.

Opiskelijakummi - konsepti antaa uudenlaisia näkökulmia yritysten ja korkeakoulun väliseen yhteistyöhön. Konseptin avulla opiskelija ja yritys pystyvät luomaan pitkäaikaisia suhteita, joista varmasti molemmat pystyvät saamaan omanlaisensa hyödyt itselleen. Opiskelijakummit lisäävät verkostoitumista ja mahdollisesti antavat innovatiivista ajatusmaailmaa yritysten liiketoimintaan. Konseptin tarkoituksena on luoda yhtä paljon hyötyjä niin opiskelijalle kuin yrityksellekin. Opiskelijakummit ovat porukka opiskelijoita, jotka eivät pelkää tuoda esille omaa tietoaan ja taitoaan.

Opiskelijakummit ovat tulevaisuuden tekijöitä. He ovat oppimisvaiheessa, johon pystyy vaikuttamaan paljon se, minkälaisia yhteyksiä he saavat rakennettua opiskeluvaiheessa. Opiskelijakummitoiminta tuo opiskelijoille tärkeän yhteyden yrityselämään ja auttaa heitä oppimaan niin yleisiä kuin ammattiin liittyviä työelämätaitoja.

Opiskelijakummina opiskelija haluaa tuoda myös yritykselle mahdollisuuden kehittymiseen ja uudistumiseen.

Yhdessä opiskelija ja yritys pystyvät vaikuttamaan enemmän!

Hyödyt yrityksille:

- ✓ Riskitön tapa lähteä kehittämään omaa liiketoimintaansa
- ✓ Apua tilanteisiin, jotka eivät välttämättä ole yritykselle tuttuja
- ✓ Myös yrityksen osaaminen kehittyy opiskelijan ohella
- ✓ Mahdollisuus “opettaa ja kouluttaa” tulevaisuuden tekijöitä omilla tiedoilla
- ✓ Verkostoituminen tulevaisuuden tekijöihin jo heidän koulutuksen aikana

Hyödyt opiskelijalle:

- ✓ Konkreettiset työtehtävät jotka vahvistavat omaa ammattiosaamista

- ✓ Verkostoituminen Lahden alueen yrityksiin, joissa on mahdollisuus tulevaisuudessa päästä tekemään muitakin töitä
- ✓ Mahdollisuus hyödyntää opittua tietoa ja tuoda esille omaa luovuuttaan
- ✓ CV:n täyttäminen töillä, joista on todellista näyttöä
- ✓ Verkostojen ja kontaktien luominen
- ✓ Opintopisteet ja mahdollisesti tiettyjen koulutehtävien suorittaminen yrityksissä

Lisätietoja ja yhteydenotot: Tiia Kaitarinne, sähköpostiosoite

LAMK Lahden ammattikorkeakoulu
Lahti University of Applied Sciences

Liite 4. Puolistrukturoidun haastattelun runko

Yhteistyön sujuminen ja yhteistyön hyödyt osapuolille

Opiskelija	*Yritysedustaja*
Miten yhteistyö on sujunut?	Miten yhteistyö on sujunut?
Miten kommunikointi on sujunut?	Onko opiskelijoiden kanssa ollut helppo olla yhteydessä?
Minkälaista hyötyä yhteistyöstä on ollut?	Minkälaista hyötyä yhteistyöstä on ollut?
Osaatteko arvioida hyödyttääkö yhteistyö teitä tulevaisuudessa?	Minkälaista apua opiskelijoista on ollut?

Pidempiaikaisen yhteistyön tarve

Opiskelija	*Yritysedustaja*
Luoko pidempiaikainen yhteistyö lisäarvoa?	Onko pidempiaikaiselle yhteistyölle yleisesti ottaen tarvetta?
Helpottuuko yhteistyö, jos se on pidempiaikaista?	Helpottuuko yhteistyö, jos se on pidempiaikaista?

Verkostoitumisen ja työelämäosaamisen tärkeys

Opiskelija	*Yritysedustaja*
Koetteko verkostoitumisen tärkeäksi?	Koetteko verkostoitumisen tärkeäksi?
Auttaako yhteistyö siirtymään työelämään?	Koetteko, että yhteistyö auttaa opiskelijoita siirtymään työelämään?
Koetko oppivasi joitain taitoja, joita et opi koulun penkillä?	Koetteko, että yhteistyö opettaa opiskelijoille taitoja, joita ei ole koulun penkillä?
Kuinka tärkeitä nämä taidot ovat?	Kuinka tärkeitä nämä taidot ovat työelämässä?

Minkälainen yhteistyö on parhainta yrityksen ja opiskelijan välillä

Opiskelija	*Yritysedustaja*
Minkälainen yhteistyö on parasta opiskelijan näkökulmasta?	Minkälainen yhteistyö on parasta yrityksen näkökulmasta?
Minkälaisena näet korkeakoulun roolin yhteistyössä?	

Liite 5. Opiskelijakummi – toiminnan esittely LAMKin intrassa

Opiskelijakummi -konseptin pilotointi

22.3.2016 13:40

Opiskelijakummi - konseptissa halutaan parantaa yritysten ja opiskelijoiden välistä pidempiaikaista yhteistyötä. Varsinkin liiketalouden alalla yhteistyötä yritysten kanssa tehdään melko paljon, mutta yhteistyöt yleensä rajoittuvat vain lyhyisiin projekteihin. Opiskelijakummi - konseptin avulla yhteistyötä halutaan pidentää yrityksen kanssa, vuodesta jopa koko koulutuksen ajaksi. Ajatuksena on auttaa yrityksiä heidän liiketoiminnassaan opiskelijoiden avulla. Idea on lähtenyt liikkeelle Riikka-Maria Lemminkin (JM Tieto) ja Miika Laakson (Ladec) toimesta.

Keväällä 2016 konseptia on suunniteltu ja kokeiltu pienellä ryhmällä opiskelijoita ja yrityksiä. Kokeiluvaiheessa yrityksille tarjotaan opiskelijoiden osaamista ja käydään läpi yhteistyön tärkeitä osa-alueita. Tällä hetkellä yhteistyötä tekevät kolme eri yritystä kolmen opiskelijan kanssa. Tarkoituksena on kartoittaa yritysten, opiskelijoiden, LAMKin henkilökunnan sekä opettajien mielipiteitä pidempiaikaisesta yhteistyöstä opiskelijoiden ja yrityksen välillä. Kevään aikana kerätään ideoita ja ajatuksia konseptin kokonaisuudesta ja toiminnasta.

Kehittämisen avuksi, 16.3.2016 järjestettiin työpaja, jossa keskusteltiin yhteistyön mahdollisuuksista ja sen toimintatavoista. Työpajassa ajatuksia herätti esimerkiksi yhteistyön suunnitelmallisuus ja koordinointi, yhteistyön hyödyt kaikille osapuolille sekä yhteistyön tärkeys yritysten ja opiskelijoiden kannalta. Työpajaan osallistui yrityksenedustajia, opiskelijoita liiketalouden alalta, opettajia tekniikan ja liiketalouden alalta sekä LAMKin henkilökuntaa.

Lisätietoja toiminnasta:

Tiia Kaitarinne

tiia.kaitarinne@lamk.fi